

OLAHAUGEN BORETTSLAG
LAGNR.616, BOB
C/O FAKTURAMOTTAK PB 5072
8608 MO I RANA

Avtalenr: 3588974
Utstedt dato: 11.12.2017

Bedriftens forsikringsdokumenter

Tryg bekrefter med dette at forsikringsavtale er inngått og at den omfatter de forsikringer som er angitt i vedlagte forsikringsbevis. Vi ber dere vennligst lese nøye gjennom forsikringsdokumentene. Dersom avtalen bygger på opplysninger som ikke er korrekte, ber vi om at dere kontakter oss snarest.

Takk for at dere velger Tryg som forsikringsselskap.

Innhold

Forsikringsavtale med generelt forsikringsbevis

Forsikringsbeviset inneholder viktig informasjon som gjelder hele forsikringsavtalen og en oversikt over hvilke forsikringer avtalen inneholder. Vedlagt er også Generelle vilkår som gjelder for hele forsikringsavtalen, Naturskadevilkår og Skadeoppgjørregler dersom de er relevante.

Forsikringsbevis med vilkår for hver avtalt forsikring

Forsikringsbeviset inneholder spesifisering av gjeldene pris, avtalte forutsetninger og eventuelle risikoendringsregler og sikkerhetsforskrifter. I tillegg er relevante vilkår vedlagt. For personforsikringer vil det også fremgå av forsikringsbeviset hvilken plikt dere har til å informere forsikrede.

Nyheter og endringer på bedriftens forsikringsavtale

Dette er en oversikt over hva som er nytt eller endret på forsikringer eller vilkår siste år.

Tryg Forsikring tiltrer Felleserklæring

Fra 1. juli 2016 tiltrer Tryg Felleserklæring om forsikring av pantnaverinteresser. Felleserklæringen er et samarbeid mellom bank og forsikring, og gjelder ved forsikring av fast eiendom og bygg under oppføring med verdi inntil 50 millioner kroner. Felleserklæringen innebærer at banker og panthavere ikke trenger å be om forsikringsbekreftelse når pantet er forsikret i et selskap som har tiltrådt Felleserklæringen, idet erklæringen innebærer en sikkerhet for at pantet er omfattet av forsikringsavtalen.

Forsikringer Tryg kan tilby

Dersom det er behov for en oversikt over alternative forsikringsløsninger, ta kontakt med Tryg eller gå inn på tryg.no.

Oppgjørgaranti

Vi garanterer skadeoppgjør innen 10 virkedager. Bryter vi løftet, dekker vi egenandelen din. Se generelle vilkår BGE90080 kapittel 15.

Dekningsgaranti

Vi dekker nye personer eller objekter i virksomhetens siste forsikringsår som du har glemt å melde inn på eksisterende produkter. Se generelle vilkår BGE90080 kapittel 16.

Med vennlig hilsen

Tryg Forsikring

Forsikringsavtale med generelt forsikringsbevis

Trenger du hjelp? Gå til tryg.no eller ring oss på 915 04040

Det handler om å være trygg

Viktig informasjon

Les nøye gjennom denne delen av forsikringsavtalen som inneholder viktige opplysninger om forsikringsavtalen.

1. Sjekk at alt stemmer

Forsikringsbeviset er en bekreftelse på avtalen som er inngått, og er basert på de opplysningene som vi har mottatt fra dere. Det er derfor viktig at dere kontrollerer at innholdet er riktig. Er noe uklart, uteglemt eller feil, må dere kontakte oss så snart som mulig.

2. Husk å melde fra om endringer

Prisen på forsikringen er beregnet ut fra de opplysningene som dere har gitt. Det er derfor viktig at dere melder fra til oss om endringer som kan ha betydning for forsikringene. Hvis det er gjort endringer som vi ikke er kjent med, og det skjer en skade, kan erstatningen bli redusert eller falle bort.

3. Slik er forsikringsavtalen bygget opp

Forsikringsavtalen består av

- Forsikringsbevis
- Forsikringsvilkår

Det er viktig at dere leser både forsikringsbevis og vilkår når dere skal gå gjennom forsikringsavtalen. I tillegg til de enkelte forsikringsvilkårene gjelder Generelle vilkår BGE90080. Forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkårene.

4. Lovgivning

Norsk lovgivning gjelder hvis ikke annet er avtalt. Lov om forsikringsavtaler av 16. juni 1989 gjelder hvis ikke annet er uttrykkelig bestemt i forsikringsavtalen.

5. Garantiordning for skadeselskap

Selskapet er omfattet av garantiordningen som gjelder for forsikringsselskap som tilbyr skadeforsikring i Norge. Se forskrift om garantiordning for skadeforsikring av 22.12.2006.

6. Pass på at bedriften følger sikkerhetsforskriftene

Vær oppmerksom på at forsikringsbeviset inneholder sikkerhetsforskrifter som sier hva bedriften selv skal gjøre for å begrense eller forebygge skader. Hvis disse ikke overholdes, kan erstatningen bli redusert eller falle bort. Hvis det i forsikringsbeviset er henvist til sikkerhetsforskrifter som er gitt av andre, kan du få disse ved å kontakte oss.

7. Vær rask med å melde skade

Ved skade må dere så snart som mulig melde fra til selskapet. Er ikke kravet meldt innen ett år etter at bedriften fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet, kan erstatningen falle bort.

8. Et sentralt skaderegister

Alle skader som blir meldt til et forsikringsselskap, registreres i Sentralt skaderegister (FOSS). Formålet med registreringen er å forhindre forsikringssvindel og sikre ensartet risikobedømmelse.

Ved registrering av skade får forsikringsselskapet automatisk en oversikt over alle skader som er meldt til registeret på samme kunde. Opplysningene er kun tilgjengelig for forsikringsselskapene, og bare i forbindelse med registrering av skade. Registrerte opplysninger slettes etter 10 år.

Dere har rett til innsyn i de registrerte opplysningene. Krav om innsyn skal sendes:

Finans Norge (FNO)
Postboks 2473 Solli
0202 Oslo

9. Fullmakt til å avslutte forsikringen

Behovet for forsikring opphører når det, i det sentrale motorvognregister, fremkommer at kjøretøyet er solgt, vraket eller stjålet. Ved aksept av denne avtalen gir forsikringstaker derfor selskapet fullmakt til å avslutte forsikringen på kjøretøyet på vegne av forsikringstaker i disse tilfellene.

Plikten til å ha ansvarsforsikring opphører når det, i det sentrale motorvognregister, fremkommer at kjøretøyet er avregistrert. Ved aksept av denne avtalen gir forsikringstaker derfor selskapet fullmakt til å avslutte ansvarsforsikringen på kjøretøyet på vegne av forsikringstaker i dette tilfellet.

10. Rett til å klage

Vi vil gjøre vårt beste for at bedriften skal bli fornøyd hos oss. Dere kan klage på forsikringen, på avgjørelse i skadesak eller en levert tjeneste. Hvis bedriften mener vi har begått en feil eller dere er uenig i vår avgjørelse, kan dere klage til Kvalitetsavdelingen som er vår interne klageordning. Dere har også rett til å klage til Finansklagenemnda, som er et uavhengig og eksternt klageorgan.

Adressen til Kvalitetsavdelingen er:
Tryg Forsikring v/ Kvalitetsavdelingen
Postboks 7070
5020 Bergen
E-post: kvalitet@tryg.no

Adressen til Finansklagenemnda er:
Finansklagenemnda
Postboks 53 Skøyen
0212 Oslo

Oversikt

OLAHAUGEN BORETTSLAG
LAGNR.616, BOB
C/O FAKTURAMOTTAK PB 5072
8608 MO I RANA

Avtalenr: 3588974
Utstedt dato: 11.12.2017
Gjelder fra: 01.01.2018
Gjelder til: 01.01.2019

Her er en samlet oversikt over de forsikringene som finnes på bedriftens forsikringsavtale.
Hvilke forsikringer som er tegnet for hvert forsikringssted vises i Forsikringsbevis/Spesifikasjon.

Forsikring		Pris
Borettslagsforsikring	NEDRE STIABERGET 97, 5179 GODVIK	
Grunnpremie		
Samlet pris for naturskade		
Totalt for forsikringsperioden		

Alle beløp er oppgitt i kroner. Dersom det er gjort avtale om å dele opp betalingen, forfaller grunnpremien i sin helhet ved første innbetaling.

Ved spørsmål, vennligst kontakt

C/O TRYG FORSIKRING
5020 BERGEN

Generelle vilkår - Vilkår BGE90080

Vilkår av 01.03.2016. Avløser vilkår av 01.02.2016

1. Særlige begrensninger i selskapets erstatningsplikt

Selskapet svarer ikke for tap eller skade, eller økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med:

1.1. atomkjernereaksjoner, ioniserende stråling, kjernebrennstoff, radioaktiv stråling/avfall, bruk av raketter eller farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser.

1.2. radioaktiv, giftig, eksplosiv eller annen farlig egenskap ved kjerneladete sprenglegemer.

1.3. krig eller krigslignende handlinger uansett om krig er erklært eller ikke, opprør eller lignende alvorlig forstyrrelse av den offentlige orden.

1.4. jordskjelv eller vulkanske utbrudd.

2. Terrorhandling

Skade som skyldes terrorhandlinger, herunder handlinger som innebærer farlig spredning av kjemiske eller biologiske substanser, dekkes i samsvar med følgende bestemmelser:

Med terrorhandling forstås en skadevoldende handling som fremstår å ha hatt til hensikt å forårsake alvorlig person- eller tingskade eller annet betydelig tap for å øve innflytelse på politiske, religiøse eller andre ideologiske organer eller for å fremkalle frykt i befolkningen.

Selskapets samlede ansvar for alle erstatningsmessige skadetilfeller som direkte eller indirekte skyldes eller står i sammenheng med terrorhandling, er begrenset til maksimalt 1 milliard kroner ved én og samme hendelse, og 1 milliard kroner per kalenderår totalt for alle hendelser. Sumbegrensningene gjelder ansvaret etter alle forsikringsavtaler i selskapet til sammen, med unntak for særskilte inngåtte avtaler om dekning av skader eller tap som skyldes terror.

Med én og samme hendelse forstås alle skadetilfeller som rammer Selskapet og som inntreffer innenfor et tidsrom av 48 timer, regnet fra første skadetilfelle og som direkte eller indirekte skyldes eller står i sammenheng med terrorhandling. Overstiges sumbegrensningen per hendelse, vil alle erstatningene bli redusert forholdsmessig.

Unntak:

Skade på følgende dekkes ikke:

- Dammer, tunneler, broer
- Flyplasser, jernbanestasjoner
- Kraftverk
- Bygninger med mer enn 25 etasjer
- Offshoreinstallasjoner
- Objekter/interesser utenfor Norden

3. Skjønn

Er det adgang til å kreve skjønn i henhold til forsikringsvilkårene gjelder følgende bestemmelser om fremgangsmåten:

Skjønn avgis av sakkyndige og uihildede personer. Hver av partene velger en skjønnsmann. Hvis noen av partene ønsker det, kan han velge særskilt skjønnsmann for bestemte ting - ved avbruddstap for bestemte spørsmål. Har den ene av partene skriftlig underrettet den annen om sitt valg, plikter denne innen tre uker etter at han har mottatt underretningen å gi meddelelse om hvem han velger. For skjønn velger de to skjønnsmenn en oppmann. Hvis noen av partene forlanger det skal denne være bosatt utenfor partenes hjemsted og utenfor den kommune hvor forsikringstilfellet er inntruffet. Unnlater en av partene å velge skjønnsmann, oppnevnes denne på hans vegne av tingretten i den rettskrets hvor skjønnset foretas. Blir

skjønnsmennene ikke enige om oppmann, oppnevnes denne på samme måte.

Skjønnsmennene skal innhente de opplysninger og foreta de undersøkelser som de anser nødvendige. De plikter å avgis sitt skjønn på grunnlag av forsikringsvilkårene. De to skjønnsmenn foretar verdsettelsen - besvarer spørsmålene ved avbruddstap - uten at oppmannen tilkalles. Blir de ikke enige, tilkalles oppmannen, som etter de samme regler avgir sitt skjønn over de punkter som skjønnsmennene er uenige om. Blir oppmannen tilkalt, beregnes erstatningen på grunnlag av dennes skjønn. Erstatningen skal dog ikke ligge utenfor de grenser som de to skjønnsmenns ansettelse vil medføre. Partene betaler hver sin skjønnsmann, honorar til oppmann og mulige andre omkostninger ved skjønnset bæres av partene med en halvdel hver. Skjønnets verdsettelse er bindende for begge parter.

4. Renter

Sikrede har krav på renter overensstemmende med lov om forsikringsavtaler fra 16. juni 1989 (FAL) paragraf 8-4 eller paragraf 18-4.

5. Følgene av svik

Den som gjør seg skyldig i svik mot selskapet, taper enhver rett etter forsikringsavtalen og etter andre forsikringsavtaler med selskapet i anledning ved samme hendelse og selskapet kan si opp enhver forsikringsavtale med ham, kfr.

FAL, paragraf 4-2, paragraf 4-3, paragraf 8-1 eller paragraf 13-2, paragraf 13-3 og paragraf 18-1.

6. Oppsigelse

6.1. Forsikringstakers rett til oppsigelse

Forsikringstaker kan i forsikringstiden si opp en skadeforsikring, ulykkesforsikring eller sykeforsikring dersom:

- forsikringsbehovet faller bort, eller
- det foreligger andre særlige grunner, eller
- for flytting av forsikringen til et annet selskap.

Forsikringstaker skal varsle selskapet med en frist på minst én måned. Ved flytting skal det i varslet opplyses om hvilket selskap forsikringen flyttes til og om tidspunktet for flyttingen, se FAL paragraf 3-6 og paragraf 12-3.

En kollektiv skadeforsikring, ulykkesforsikring eller sykeforsikring kan i forsikringstiden ikke sies opp for flytting til et annet selskap, se FAL paragraf 3-6 tredje ledd og paragraf 12-3 fjerde ledd.

Forsikringstaker kan i forsikringstiden ikke si opp en kollektiv livsforsikring, se FAL paragraf 12-3 fjerde ledd.

Dersom forsikringstaker driver stor næringsvirksomhet kan forsikringen ikke flyttes til et annet selskap i forsikringstiden. Det samme gjelder dersom forsikringstakers næringsvirksomhet hovedsakelig foregår i utlandet, se FAL paragraf 1-3.

Med stor næringsvirksomhet menes foretak som oppfyller minst to av følgende vilkår:

- har mer enn 250 ansatte,

- har en salgsinntekt på minst 100 millioner kroner ifølge siste årsregnskap,
- har eiendeler ifølge siste balanse på minst 50 millioner kroner.

6.2. Selskapets rett til oppsigelse

Selskapet kan i forsikringstiden si opp en løpende forsikring i samsvar med reglene i FAL paragraf 3-7 eller paragraf 12-4:

- med 14 dagers varsel dersom det er gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger om risikoen, se FAL paragraf 4-3 eller paragraf 13-3.
- med øyeblikkelig virkning dersom det svikaktig er gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger om risikoen, se FAL paragraf 4-3 eller paragraf 18-1.
- med 1 ukes varsel dersom det foreligger svik i forbindelse med skadeoppgjøret, se FAL paragraf 8-1 eller paragraf 18-1.

Selskapet kan også si opp en løpende forsikring i samsvar med reglene i FAL paragraf 3-7 eller paragraf 12-4 med 2 måneders varsel dersom:

- det foreligger brudd på sikkerhetsforskrifter eller andre ansvarsbegrensende forutsetninger
- bruken av forsikringsgjenstanden eller sikredes virksomhet endres på en måte som innebærer at selskapet ikke ville overtatt forsikringen om det nye forholdet hadde foreligget på tegningstidspunktet
- det er inntruffet skade og oppsigelse er rimelig.

7. Oppgjør når forsikringsforholdet blir avbrutt i forsikringstiden

Hvis forsikringen opphører i forsikringstiden godskrives forsikringstakeren overskytende premie. Premien som skal godskrives forsikringstakeren, skal utgjøre en forholdsmessig andel av premien som den gjenstående

forsikringstiden utgjør i antall hele måneder i forhold til den samlede forsikringstiden jf. FAL paragraf 3-9.

8. Fornyelse av forsikringen

Forsikringen som gjelder for ett år eller mer fornyes for ett år om gangen fra utløpet av forsikringstiden hvis forsikringsforholdet ikke er sagt opp.

9. Lovlig interesse

Forsikringsavtalen omfatter kun lovlig interesse som kan verdsettes i penger.

Gjenstander anskaffet i utlandet og ført inn til Norge uten tolldeklarasjon til en verdi som overstiger grensen for tollfri innførsel, er i sin helhet unntatt fra selskapets erstatningsplikt. Tilsvarende gjelder for gjenstander hvor det

er utført tjenester eller reparasjoner i tilknytning til gjenstanden. Ved innførsel av flere gjenstander erstatter selskapet de gjenstander som har en samlet verdi under grensen for tollfri innførsel. Grensene for tollfri innførsel følger av det som til enhver tid er fastsatt i tolloven med tilhørende forskrifter.

10. Vinningsforbud

Forsikringen skal ikke føre til vinning, men skal bare erstatte tap som virkelig er lidt innenfor rammen av

forsikringsavtalen. Forsikringssummen er intet bevis for tingens eller interessens verdi.

11. Forsikringsavtaleloven og Lovvalg

For forsikringsavtalen gjelder også lov om forsikringsavtaler av 16. juni 1989 (FAL). Norsk lovgiving gjelder for forsikringsavtalen i den utstrekning dette ikke er i strid med

lov nr. 111 av 27. november 1992 om lovvalg i forsikring, eller det er gjort annen avtale.

12. Vernetting

Twister etter forsikringsavtalen avgjøres ved norsk domstol, med mindre det er i strid med ufravikelige regler i gjeldende lovgivning, eller det er gjort annen avtale.

13. Valuta

Premiebeløp, forsikringssummer, erstatningsbeløp m.v. som springer ut av forsikringsavtalen, regnes i norske kroner

(NOK) dersom ikke annet fremgår av vilkår eller forsikringsbevis.

14. Opplysningsplikt

Personopplysninger og andre opplysninger om forsikringsforholdet vil bli utlevert til offentlige myndigheter (skatteetaten, arbeids- og velferdsetaten, politiet etc) når dette følger av lovbestemt opplysnings- og/eller

utleveringsplikt.

Forsikringen begynner og slutter kl. 00.00.

15. Oppgjørsgaranti

Vi garanterer skadeoppgjør innen 10 virkedager. Bryter vi løftet, dekker vi egenandelen din. Når vi har fått endelig skadekrav med fullstendig dokumentasjon utbetaler vi erstatning etter forsikringsvilkårene innen 10 virkedager (gjelder ikke personskader). Overskrider vi fristen bortfaller

egenandelen med inntil 15 000 kroner per skadetilfelle. Med fullstendig dokumentasjon menes gjenkjøpsfaktura, reparasjonsfaktura og annen etterspurt dokumentasjon.

16. Dekningsgaranti

Vi dekker nye personer eller objekter i virksomhetens siste forsikringsår som du har glemt å melde inn på eksisterende produkter. Uteglemte personer eller objekter som skulle

vært tilført virksomhetens eksisterende produkter er omfattet frem til forsikringsavtalens første hovedforfall. Maksimal erstatning er 5 millioner kroner per skadetilfelle.

Ved naturskade gjelder de vilkårene som er avtalt for forsikringsobjektets branndekning i tillegg til de særregler som fremgår av dette naturskadevilkåret. Hvis det er forskjell mellom summene eller begrensningene i vilkårene, vil laveste sum eller største begrensning gjelde.

Naturskadevilkår - Vilkår BGE90010

Vilkår av 01.01.2016. Avløser vilkår av 01.12.2011

1. Hva forsikringen omfatter

1.1. Bygning

Bygning som er nevnt i forsikringsbeviset.

Når bygning er forsikret omfattes også:

1.1.1. Utvendige ledninger med tilknyttet utstyr, herunder tank, som fører væske, elektrisitet, signaler eller gass til eller fra bygning, frem til tilknytningspunkt for offentlig ledning, spredeledning, brønn eller borehull. Sumbegrensning fremgår av bygningens egne vilkår.

1.1.2. Hageanlegg i tilknytning til våningshus, bolighus og fritidshus.

Når den forsikrede ting er våningshus, bolighus eller fritidshus omfatter forsikringen også naturskader på hage og hageanlegg, begrenset oppad til 5 dekar, beliggende rundt forsikret bygning. Tilsvarende omfattes den del av tilførselsvei som ligger innenfor avgrensning og areal som angitt ovenfor. Sumbegrensning framgår av det enkelte objektets vilkår.

1.2. Løsøre, innbo, maskiner, inventar og varer

Løsøre, innbo, maskiner, inventar og varer som er nevnt i forsikringsbeviset.

Når løsøre er forsikret omfattes også:

1.2.1 Penger og verdipapirer
- penger og verdipapirer med inntil kr 20 000
- utgifter til rekonstruksjon av yrkesmanuskripter, yrkestegninger, datalagre og lignende med inntil kr 100 000.

1.2.2 Varer i næringsvirksomhet.

Skade på motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, seilbåt og motorbåt samt utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen når disse ting er varer i næringsvirksomhet og befinner seg på land i Norge. Jf. punkt 1.4.1.

1.3. I tillegg omfattes følgende for de forsikrede ting

1.3.1. Riving, rydding og bortkjøring

Nødvendige utgifter til riving, rydding og bortkjøring etter skade på forsikrede ting. Erstatningen er begrenset til kr 1 000 000 men likevel ikke høyere enn 1. risikosum.

1.3.2. Tapt husleieinntekt og bruksmulighet

Tap av husleieinntekt og tap ved at egen bolig eller annen bygning ikke kan brukes som følge av skade, maksimalt kr 500 000.

1.3.3. Merutgifter ved skadeutbedring av bygning

Merutgifter til skadeutbedring av forsikret bygning når merutgiftene skyldes endrede tekniske krav til bygningen i henhold til lov eller offentlig forskrift, Erstatningen er begrenset til kr 1 000 000 men likevel ikke høyere enn 1. risikosum.

Kravet må gjelde den skadde del av bygningen og være en direkte følge av skaden.

Forsikringen omfatter nødvendige merutgifter til utbedring av den skadde del av bygningen eller gjenoppføring av bygningen - til grunnundersøkelser og fundamentering ved gjenoppføring av bygning som ikke direkte vedrører byggearbeidet, men som er en betingelse for at bygningen tillates gjenoppført på samme byggetomt.

Utgifter til sikring og forebygging dekkes ikke.

Det er en forutsetning at man søker å utnytte de dispensasjonsmuligheter som ligger i plan- og bygningsloven.

Unntatt er utgifter ved påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet, og utgifter som kunne vært søkt dispensert i henhold til plan og bygningsloven.

1.4. Følgende omfattes ikke

1.4.1. Generelle unntak

Skade på skog, beite, innmark, utmark eller avling på rot, varer under transport, motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, skip og småbåter og ting i disse, fiskeredskap på fartøy eller i sjøen, utstyr i sjøen for produksjon av fisk, fisk i steng, lås eller dam, utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen.

1.4.2. Ikke naturlig å brannforsikre

Selv om det foreligger forsikring på ting som det ikke er naturlig å brannforsikre, så som bruer, klopper, moloer, damanlegg, tunneler i fjell og lignende, omfattes heller ikke dette.

1.4.3. Kabler og flytende konstruksjoner

Flytebrygger og andre flytende konstruksjoner, sjøkabler, fjordspenn og luftspenn over vann inkludert feste på land.

1.4.4. Utvendige ledninger

Drensledning, sjøvarmeledning, infiltrasjons-/spredeledning, spredgrøft, brønn eller borehull.

1.4.5. På skinner

Skinnegående materiell, som tog, trikk og lignende.

1.4.6. Hageanlegg

Skade på hageanlegg for andre bygninger enn våningshus, bolighus og fritidshus.

1.4.7. Skade begrenset til utsatt gjenstand

Skade som alene rammer antenner, skilt, markiser og lignende.

1.4.8. Bygge og deleforbud

Skade på byggverk eller ting i dette når byggverket er oppført etter at det for vedkommende område er nedlagt bygge- og deleforbud, i medhold av naturskadeloven paragraf 22, og skaden er av en slik art som vedtaket gjelder.

1.4.9. Forebygging, sikring og flytting

Utgifter til forebygging, sikring, flytting eller andre tiltak som ikke skyldes direkte skade på forsikret byggverk eller løsøre.

Er forsikret ting skadet eller direkte truet ved utløst naturulykke dekkes nødvendige redningsutgifter som omhandlet i forsikringsavtaleloven inntil gjenoppføringsprisen. For annet enn bygning, gjenanskaffelsesprisen.

2. Hvilke skader som erstattes og hvilke begrensninger som gjelder

2.1. Skader som erstattes og begrensninger

Forsikringen dekker skade som direkte skyldes naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf lov om naturskadeforsikring av 16. juni 1989 nr 70.

Følgende skader erstattes ikke:

- skade som umiddelbart skyldes lyn, frost, tele, tørke, nedbør, snøtyngde eller isgang
- skade forårsaket av dyr, insekter, bakterier, sopp, råte eller lignende.

3. Skadeoppgjør

Forsikringsavtaleloven paragraf 6-1 er fraveket. I stedet gjelder følgende regler:

3.1. Eiendom som er særlig utsatt for naturskade

Ved tinglyst erklæring etter naturskadeloven paragraf 22 om at eiendommen er særlig utsatt for naturskade og utgiftene til utbedring av byggverk er 60% eller mer av gjenoppføringsprisen, omfatter forsikringen økningen av skadeomfanget som erklæringen medfører.

3.2. Redusert erstatning

Naturskadeerstatningen kan settes ned eller falle bort når skadens inntreden eller omfang helt eller delvis skyldes:

- svak konstruksjon i forhold til de påkjenninger tingen kan ventes å bli utsatt for
- dårlig vedlikehold eller tilsyn
- når den skadelidte kan lastes for at han ikke forebygget skaden eller hindret dens omfang.

Ved avgjørelsen skal det legges vekt på den skadelidtes forutsetninger for å innse hvilke krav som må stilles, hans mulighet for utbedring av mangelen og forholdene ellers. Avkortning skal ikke skje hvis den skadelidte bare er lite å legge til last.

3.3. Oppgjørsregel for skade på hage

Erstatningsgrunnlaget for hage, hageanlegg, gårds plass og tilførselsvei inklusiv oppfylling av utrast tomt, beregnet på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenanskaffelse til samme eller i det vesentlige samme stand som før skaden, beregnet etter prisene på skadedagen.

Erstatningen settes til det laveste beløp av gjenoppbyggingskostnad og nedgangen i tomtens omsetningsverdi som følge av skaden på hageanlegget. Erstatningen skal ikke være mindre enn gjenoppbyggingskostnaden for hageanleggets toppsjikt.

For beplantning i hageanlegget beregnes erstatningen lik gjenanskaffelse av vesentlig tilsvarende vekst, som alminnelig handelsvare (ung vekst) i gartneri og lignende. Kostnader til sikring/forebygging dekkes ikke, selv om dette er en forutsetning for å utbedre skaden på hage/hageanlegg/tomt.

4. Forsikringsselskapenes samlede ansvar

4.1. Forsikringsselskapenes samlede ansvar

Forsikringsselskapenes samlede ansvar ved en enkel naturkatastrofe fastsettes av Kongen jf Naturskadeloven

paragraf 3. Overstiger skadene denne grense, må sikrede bære en forholdsmessig del av skaden.

5. Egenandel

5.1. Egenandel ved naturskade

Egenandelen er den som departementet til enhver tid har bestemt ifølge lov om naturskadeforsikring.

Fra 01.04.2005 er egenandelen kr 8 000.

6. Ankebehandling

Er det tvil om

- det foreligger naturskade
- det er inntruffet en eller flere naturkatastrofer eller
- betingelsene for nedsettelse eller nektelse på grunn av

svak konstruksjon med videre er tilstede, kan sikrede eller selskapet forelegge spørsmålet for ankenemnda for Statens naturskadefond. Ankenemndas vedtak kan ikke påklages.

Forsikringsbevis og vilkår Borettslagsforsikring

Trenger du hjelp? Gå til tryg.no eller ring oss på 915 04040

Det handler om å være trygg

Spesifikasjon

Avtalenr 3588974
Forsikringstaker OLHAUGEN BORETTSLAG

Utstedt dato: 11.12.2017
Gjelder fra: 01.01.2018
Gjelder til: 01.01.2019

Forsikringssted: NEDRE STIABERGET 97
 5179 GODVIK

GNR 136 BNR 313

Borettslagsforsikring - Vilkår og sikkerhetsforskrift BBRIT223

EGENANDEL:
EGENANDEL VANNSKADER ER KR 10.000,- PER SKADE

Virksomhet Borettslag
Byggeår 1990
Antall boenheter 028

Dekning	Vilkår	Sikkerhetsforskrift	Forsikringssum	Pris
Totalforsikring Boligselskap			64 891 700	
Pris				
Samlet pris for naturskade				

OLAHAUGEN BORETTSLAG
LAGNR.616, BOB
C/O FAKTURAMOTTAK PB 5072
8608 MO I RANA

Avtalenr: 3588974
Utstedt dato: 11.12.2017

Totalforsikring for boligselskap - Vilkår BBRIT223

Vilkår av 01.01.2018. Avløser vilkår av 01.01.2017.

1 Hvem forsikringen gjelder for

1.1 Eiendomsforsikring

- Eiendomsforsikringen gjelder for den som er nevnt i forsikringsbeviset.
- Eiendomsforsikringen gjelder for innehaver av tinglyst eiendomsrett, panterett eller annen tinglyst sikkerhetsrett.
- Eiendomsforsikringen gjelder for annen panthaver eller eier av ting enn dem som er omtalt ovenfor, men bare dersom forsikringstakeren har forsikringsplikt eller bærer risikoen for tingen.

Tryg kan med bindende virkning for medforsikrede endre avtalen eller la den opphøre.

- Eiendomsforsikringen gjelder for ny eier inntil den nye eier har tegnet forsikring, men ikke lenger enn 14 dager etter eierskiftet.
- Forsikringen for borettsinnehavers husleietap gjelder til fordel for innehaver av boretten til den skadede bolig.

1.2 Ansvarsforsikring

Ansvarsforsikringen gjelder for det boligselskapet/sameiet som er omfattet av forsikringsavtalen. Ansvarsforsikringen omfatter også miljøforsikring.

Rettshjelpsforsikringen gjelder for det boligselskapet/sameiet hvor det er naturlig at dette opptrer på vegne av andelseierne/sameierne i tvist som omfattes av forsikringen. Andelseierne/sameierne kan ikke benytte forsikringen uten styrets godkjenning.

Kriminalitets og styreansvarsforsikring gjelder for samtlige medlemmer og varamedlemmer i styret i det boligselskapet/sameiet som er omfattet av forsikringsavtalen.

Der forsikringsavtalen omfatter et sameie med et integrert borettslag med eget styre, vil forsikringene under punkt 1.2 gjelde for begge styrer.

1.3 Førerulykke og bilansvar

- Ansvarsforsikringen for fører av arbeidsmaskin gjelder for den som er nevnt i forsikringsbeviset og enhver rettmessig bruker/fører av arbeidsmaskinen.
- Førerulykkesforsikringen gjelder for rettmessig fører og andre (senere kalt passasjerer) som befinner seg på eller i arbeid tilknyttet motorvognen/arbeidsmaskinen tilhørende boligselskapet.

Føreren og eventuelle passasjerer er å anse som forsikret, og erstatningen tilfaller disse eller deres etterlatte.

Ved død utbetales forsikringssummen til ektefelle/registrert partner/samboer som er begunstiget. Begunstigelsen bortfaller når det er avsagt dom for, eller gitt bevilling til separasjon eller skilsmisse, selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig, eller ved oppløsning av partnerskap i henhold til ekteskapslovens kap 4, eller hvis kriteriene for å regnes som samboer ikke er oppfylt.

Med samboer menes person som den forsikrede lever sammen med i ekteskapslignende eller partnerskapslignende forhold hvis det av Folkeregisteret fremgår at vedkommende har hatt samme bopel som den forsikrede de siste 2 år, samt person som har felles bopel og felles barn med forsikrede. Når registrering i Folkeregisteret ikke foreligger, er vedkommende likevel å anse som forsikredes samboer dersom andre bevis gjør det åpenbart at betingelsene i foregående setning er oppfylt.

Dette gjelder likevel ikke dersom det på tidspunktet da forsikringstilfellet inntrådte, forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap eller registrert partnerskap kan inngås.

Et samboerforhold anses opphørt ved utløpet av den dagen partene flytter selv om det ikke er sendt inn melding om ny adresse til Folkeregisteret.

Det er ikke adgang til å oppnevne begunstiget eller å overdra, pantsette eller på annen måte stille et krav som sikkerhet for gjeld. Forsikringen omfatter ikke passasjer som er med motorvognen mot betaling.

1.4 Ulykke

Ulykkesforsikringen omfatter

- Alle som utfører dugnad for boligselskapet
- Styremedlemmer
- Barn/barnebarn/fosterbarn av beboere i bolig tilhørende forsikret boligselskap til og med det året barnet fyller 12 år.

1.5 Yrkesskade

Yrkesskade er dekket i henhold til Lov om yrkesskadeforsikring.

2 Når forsikringen gjelder

2.1 Eiendomsforsikring

Eiendomsskade må være inntruffet i forsikringstiden.

2.2 Ansvarsforsikring

Ansvarsforsikringen, herunder miljøforsikring.

Ansvarsskade må være konstatert av sikrede eller av skadelidte i løpet av forsikringstiden.

Skaden blir å henføre til den forsikring som gjaldt da skaden først ble konstatert. Alle skader som skyldes den samme begivenhet regnes som ett skadetilfelle og henføres til det tidspunkt første skade ble konstatert.

Rettshjelpforsikringen

Rettshjelpforsikringen dekker tvister som oppstår mens forsikringen er i kraft.

Rettshjelputgiftene dekkes ikke dersom de hendelser og omstendigheter som er av vesentlig betydning for det som senere ble tvistegrunnlaget, inntraff før forsikringen trådte i kraft. Dette gjelder imidlertid ikke dersom forsikringen har vært i kraft i en sammenhengende periode på minst to år. Likevel omfattes reklamasjonsfrister som oppstår etter overtakelsesforretning når mangelen forelå før overtakelsestidspunktet.

Kriminalitetsforsikring

Forsikringen omfatter ikke tap som sikrede er påført ved handlinger i forsikringstiden, som har tjent til å dekke tap påført sikrede ved handlinger foretatt før forsikringen trådte i kraft.

Styreansvarsforsikringen

- Hvis ikke annet er avtalt, må erstatningsansvaret for formueskaden, være reist mot sikrede eller Tryg i forsikringstiden, og grunne seg på handling eller unnlatelse foretatt etter at forsikringen trådte i kraft.

Erstatningskravet anses reist på det tidligste av følgende tidspunkt:

- Når sikrede eller Tryg første gang mottar skriftlig krav om erstatning
- Når sikrede eller Tryg første gang mottar skriftlig melding vedrørende omstendigheter som kan ventes å føre til at erstatningskrav blir reist mot sikrede eller Tryg.

Dersom kravet grunner seg på unnlatelse, regnes unnlatelsen i tvilstilfelle som foretatt den dag handlingen senest måtte være foretatt om tapet skulle vært unngått.

Alle erstatningskrav som fremsettes mot en eller flere sikrede som følge av samme handling eller unnlatelse, regnes som ett skadetilfelle og henføres til det tidspunkt det første kravet reises.

Forsikringen omfatter også erstatningskrav som blir varslet eller fremsatt etter at sikredes funksjon har opphørt, forutsatt at kravet grunner seg på handlinger eller unnlatelse foretatt før opphørstidspunktet.

2.3 Førerulykke og bilansvar

Motorvognskade må være inntruffet i forsikringstiden.

2.4 Ulykke

Ulykkesforsikringen for dugnadsarbeid gjelder under organisert, felles dugnadsarbeid, utført for boligselskapet v/boligselskapets medlemmer, deres faste husstandsmedlemmer og boligselskapets eventuelle leietakere samt andre som deltar i dugnaden. Forsikringen gjelder ikke for utførelse av innvendig vedlikehold etter husleiekontraktens bestemmelser.

2.5 Yrkesskade

Yrkesskade er dekket i henhold til Lov om yrkesskadeforsikring.

3 Hvor forsikringen gjelder

3.1 Eiendomsforsikring

- Eiendomsforsikringen gjelder på det sted som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringsstedet).
- For ting som midlertidig befinner seg på annet sted, gjelder forsikringen innen Norden.
- Naturskadeforsikringen etter lov om naturskadeforsikring gjelder i Norden.

3.2 Ansvarsforsikring

Ansvarsforsikringen, herunder miljøforsikringen, gjelder på det sted som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringsstedet).

Kriminalitetsforsikring

Hvis ikke annet er avtalt, gjelder forsikringen for handlinger som er utført av boligselskapet i Norden.

Styreansvarsforsikringen

Hvis ikke annet er avtalt, omfatter forsikringen formueskade

- som inntreffer i hele verden, og
- som sikrede er erstatningsansvarlig for etter gjeldende rett i Norge.

Rettshjelpforsikringen

Rettshjelpforsikringen gjelder for tvister som føres for domstol i Norden. Se kap 5 «Forsikringens omfang».

3.3 Førerulykke og bilansvar

Ansvarsforsikringen for arbeidsmaskin gjelder i det området som er fastsatt for ansvarsforsikringen for førere av arbeidsmaskinen tilhørende boligselskapet.

3.4 Ulykke

Ulykkesforsikringen gjelder i Norge.

3.5 Yrkesskade

Yrkesskade er dekket i henhold til Lov om yrkesskadeforsikring.

4 Eiendomsforsikring

4.1 Hva som er forsikret

4.1.1 Bygninger

Bygning som er angitt i forsikringsbeviset er begrenset utvendig av bygningens yttertak, yttervegger eller bunnsåle. Til bygning medregnes grunnmur, bygningsfundamenter, ledninger, heiser, rulletrapper, romventilasjon, installasjoner for rombelysning, romoppvarming, sprinkleranlegg, brannvarslingsanlegg, generell solavskjerming og fastmontert bygningsmessig innredning påkostet av leietaker.

Som bygning regnes ikke

- utstyr og installasjoner som er spesielt montert for produksjons eller næringsvirksomhet eller i drift av offentlige eller private virksomheter
- kunstnerisk utsmykning.

4.1.1.1 Når bygning er forsikret omfattes også:

Utvendige ledninger med tilknyttet utstyr, som fører elektrisitet, gass eller væske til eller fra bygning, fram til tilknytningspunkt til offentlig ledning, egen brønn, tank eller reservoar, men ikke slik som hovedsakelig betjener maskiner og løsøre.

Som tilknyttet utstyr regnes også

- tank/kum,
- pumpe i brønn,
- varmekabler i adkomstvei til bygningen,
- antenneanlegg,
- fastmonterte kabler for data, lyd og bildeoverføring til bruk i bygning/bygningsdel som benyttes til bolig eller benyttes av forsikret boligselskap,
- ladestasjon for elektrisk bil,
- underjordisk avfallssystem.

Følgende omfattes ikke

- utvendige ledninger/rør, med tilknyttet utstyr, som hovedsakelig betjener produksjonsutstyr,
- utvendige ledninger som benyttes til transport av varer,
- drenerings, sprednings eller infiltrasjonsledning,
- spredegrøft.

4.1.2 Bygningsmessige forandringer/påkostninger

Bygningsmessige forandringer/påkostninger innenfor opprinnelig byggevolum foretatt i avtaleperioden.

4.1.3 Bygningsmessige forandringer og tilbygg

Bygningsmessige forandringer og tilbygg til eksisterende boliger utenfor opprinnelig byggevolum med inntil 15% av premiegrunnlag/forsikringssum. Frittliggende tilleggsbygg, søppel- og sykkelbod/-stativ inntil 10kvm pr boenhet. Frittliggende bygninger for øvrig er omfattet med inntil kr 300 000.

4.1.4 Bygningsmessig tilleggsinnredning i boligrom

Innredningen må/skal være bekostet av leieboer, borettsshaver eller eier av selveierbolig.

4.1.5 TVkabler og utvendige varmekabler/varmerør

TVkabler og utvendige varmekabler/varmerør i bakken som brukes til drift av boligselskapet med inntil kr 300 000.

4.1.6 Fellesantenneanlegg

Fellesantenneanlegg for radio og TV som brukes til drift av boligselskapet, med inntil kr 500 000.

4.1.7 Gressklippere, snøfresere, jordfresere, tilhengere etc

Gressklippere, snøfresere, jordfresere, tilhengere samt arbeidsmaskiner som ikke er registreringspliktige, med inntil kr 500 000.

4.1.8 Inventar og løsøre, samt fyringsolje

Inventar, fyringsolje og kjølemedium for bygningens jordvarmeanlegg, samt annet løst tilbehør til eiendommen enn nevnt tidligere, med inntil kr 1 000 000.

4.1.9 Hageanlegg i tilknytning til bolighus omfattes oppad begrenset til 5 dekar, beliggende rundt forsikret bygning.

Tilsvarende omfattes den del av tilførselsvei som ligger innenfor avgrensning og areal som angitt ovenfor. For andre skader enn brann og de som omfattes av Naturskadeforsikringsloven, er maksimal erstatning for hageanlegg, utvendig vannbasseng med tilhørende ledninger, gjerde, flaggstang samt fastmonterte lekeapparater og utgifter ved tilsåing og nyplanting av hageanlegg begrenset med tilsammen kr 500 000. Egen fast trebrygge i tilknytning til bolighus som ikke er særskilt forsikret. Unntatt er andel i fellesbrygge. Erstatning er begrenset til kr 50 000 inkludert installasjoner på bryggen, riving/rydding og avfallshåndtering.

4.1.10 Riving, rydding og bortkjøring

Etter erstatningsmessig skade omfatter forsikringen utgifter til riving, rydding og bortkjøring av verdiløse rester av skadede forsikrede ting.

4.1.11 Lagring og distribusjon av miljøfiendtlige rester av forsikrede ting

Etter erstatningsmessig skade omfatter forsikringen merutgifter, innenfor et tidsrom av 12 måneder, til midlertidig lagring av miljøfiendtlige rester av skadede forsikrede ting etter påbud gitt med hjemmel i lov eller offentlig forskrift, med inntil 20% av bygningens forsikringssum, høyst kr 5 000 000.

Unntatt er utgifter ved påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet.

4.1.12 Påbud fra offentlig myndighet

Merutgifter til skadeutbedring av bygning forsikret her, begrenset til kr 10 000 000, når merutgiftene skyldes endrede tekniske krav til bygningen i henhold til lov eller offentlig forskrift, og gjenoppføringen skjer på forsikringsstedet. Kravene må gjelde den skadde del av bygningen og være en direkte følge av skaden. Tryk kan kreve at man søker å utnytte de dispensasjonsmuligheter som ligger i plan og bygningsloven.

Forsikringen omfatter nødvendige utgifter

- til utbedring av den skadde del av bygningen eller gjenoppføring av bygningen,
- til grunnundersøkelser og fundamentering ved gjenoppføring av bygning,
- som ikke direkte vedrører byggearbeidet, men som er en betingelse for at bygningen tillates gjenoppført på samme byggetomt.

Unntatt er utgifter ved påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet, herunder merutgifter ved påbud som gjelder sikring mot fremtidige naturskader. Erstatningen kan også anvendes ved gjenoppføring på annet sted innen landets grenser ved tilsvarende påbuds krav som på forsikringsstedet.

4.1.13 Prisstigning etter skadedag

Påløpne merutgifter på grunn av prisstigning etter skadedag.

4.1.14 Boligselskapets tap av felleskostnader, borettsinnehaverens tap av bruksmulighet og borettslagets tap av husleieinntekt

Felleskostnader i inntil 36 måneder beregnet etter reglene i punkt 4.7.3.5 som følge av erstatningsmessig skade, inntruffet på forsikringsstedet i forsikringstiden. Felleskostnader i inntil 36 måneder dersom adkomsten eller bruken av forsikringsstedet er fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av midlertidige skadeforebyggende tiltak, redningstiltak eller selve skaden. Dette gjelder hvis skaden direkte truer eller er utløst, selv om sikredes eiendom ikke er berørt. Erstatningen er begrenset til 20% av premiegrunnlaget for hver enkelt bygning.

Unntatt er tap av felleskostnader på grunn av at bruken av forsikringsstedet blir fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av forhold nevnt i 4.2.2.2.

Forsikringen omfatter også borettsinnehaverens tapte bruksmulighet av boligen når denne er ubeboelig etter en erstatningsmessig skade.

Borettslagets tap av husleieinntekt ved utleie av egen næringsdel når denne ikke kan nyttes etter en erstatningsmessig skade.

4.1.15 Utvendig belysning etc

Utvendig belysning, fastmontert overvåkningsutstyr, samt bomber med inntil kr 50 000. Aldersfradrag se 4.4.2.

4.1.16 Rekonstruksjon av arkiver, datafiler m.v.

Utgifter til nødvendig rekonstruksjon av arkiver, registre, kartoteker, forretningsbøker, datafiler og dataprogram. Rekonstruksjon må foretas innen 2 år. Erstatningen er begrenset til kr 50 000.

For datafiler og dataprogram gjelder spesielt:

- Erstatningen er begrenset til dokumenterte kostnader til rekonstruksjon av data som har gått tapt eller har blitt skadet og tap eller skade på datamedier. Innenfor denne summen erstattes
- Gjenoppretting av filer fra foreliggende sikkerhetskopi,
- Manuell gjenoppretting av filer fra originalprogrammer eller fra dokumenter som fortsatt er tilgjengelig,
- Utskifting og gjeninnsetting av systemdata og standard programdata.

4.1.17 Skade etter naturskadeforsikringsloven

Forsikringen omfatter naturulykke etter lov om naturskadeforsikring.

4.2 Forsikringens omfang

4.2.1 Brann

4.2.1.1 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter skade ved brann, dvs ild som er kommet løs,

- eksplosjon
- plutselig nedsoting
- utstrømming av etsende gass når årsaken er en identifiserbar hendelse
- utstrømming fra brannslukningsapparat eller sprinkleranlegg
- luftfartøy eller deler av eller fra luftfartøy, som rammer ting.

4.2.1.2 Hva forsikringen ikke omfatter

Svi og gnistskade som ikke skyldes brann,

- skade ved heksesot
- skade ved sprengningsarbeider som utføres på forsikringsstedet
- skade på forbrenningsmotor ved eksplosjon i denne
- skade på transformator ved eksplosjon i denne

4.2.2 Naturskade

4.2.2.1 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter skade på brannforsikrede ting i Norge som, direkte skyldes naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jfr lov om naturskadeforsikring.

4.2.2.2 Hva forsikringen ikke omfatter

- Skade på skog eller avling på rot, varer under transport, motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, skip og småbåter, og ting i disse, fiskeredskap på fartøy eller i sjøen, utstyr i sjøen for produksjon av fisk, fisk i steng, lås, eller dam, utstyr for utvinning av olje, gass, eller andre naturforekomster på havbunnen. Tryg erstatter likevel skade på motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, seilbåt og motorbåt samt utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen når disse ting er varer i næringsvirksomhet og befinner seg på land i Norge.
- Selv om det foreligger forsikring på ting som det ikke er naturlig å brannforsikre, så som bruer, klopper, moloer, stein og betongbrygger, damanlegg, tunneller i fjell o.l., omfattes heller ikke dette.

- Skade på flytebrygger og andre flytende konstruksjoner, sjøkabler, fjordspenn og luftspenn over vann inkl feste på land.
- Skade på skinnegående materiell, som tog, trikk og lignende.
- Skade på jord/sjøvarmeledning, infiltrasjons/spredeledning, spredegrøft, brønn eller borehull.
- Skade på hageanlegg utover bestemmelsene i kapittel 4 om skade etter lov om naturskadeforsikring.
- Kostnader til sikring/forebygging dekkes ikke, selv om dette er en forutsetning for å utbedre skaden på hage/hageanlegg.
- Avling (avkastning av hageanlegget).
- Skade som alene rammer antenner, skilt, markiser e.l.
- Skade som umiddelbart skyldes frost, tele, tørke, nedbør, snøtyngde eller isgang.
- Skade som skyldes dyr, insekter, bakterier, sopp, råte e.l.
- Skade på byggverk eller ting i dette når byggverket er oppført etter at det for vedkommende område er nedlagt bygge og deleforbud i medhold av naturskadelovens paragraf 22 og skaden er av en slik art som vedtaket gjelder.
- Utgifter til forebygging, sikring, flytting eller andre tiltak som ikke skyldes direkte skade på forsikret byggverk eller løsøre. Er forsikret ting skadet eller direkte truet ved utløst naturulykke dekkes nødvendige redningsutgifter som omhandlet i forsikringsavtaleloven inntil gjenoppføringsprisen. For annet enn bygning: gjenanskaffelsesprisen.

4.2.3 Skader med annen naturårsak

4.2.3.1 Hva forsikringen omfatter

Snøtyngde, snøpress og ras fra tak

Tryg svarer for skade ved snøtyngde, snøpress og ras fra eller på tak.

Vind som er svakere enn storm. Tryg svarer for skade ved innvendig frost i bygning.

4.2.3.2 Hva forsikringen ikke omfatter

- skade som alene rammer takrenner, snøfangere og markiser,
- skade som består av svinn, svinnsprekker, flekker, riper, avskallinger o.o.,
- skade hvor råte, svak eller feilaktig konstruksjon, eller uriktig montasje er en samvirkende skadeårsak,
- skade ved vann, snø, sand o.l., som trenger inn utenfra, med mindre dette skyldes en bygningsskade som er erstatningsmessig etter punktet om vannskade,
- skade på hageanlegg, antenner, skilt, markiser o.l.,
- skade på veksthus og plasthall som følge av snøtyngde, snøpress og ras fra tak.

4.2.4 Lynnedslag og elektrisk system

4.2.4.1 Hva forsikringen omfatter

Lynnedslag og elektrisk fenomen

Tryg svarer for skade ved

- Direkte lynnedslag. Med direkte lynnedslag menes at tingen direkte er truffet av lynet og tydelig merket av lynnedslaget.
- Elektrisk fenomen på elektrisk maskin, apparat eller ledning med driftsspenning inntil 1000 V. Med elektrisk fenomen menes kortslutning, lysbue, overslag og overspenning, også som følge av tordenvær.

Tryg svarer for skade på bygningens anlegg for:

- data-, tele- og TV-kommunikasjon
- elektrisitet og
- heiser, rulletrapper eller annen anordning for persontrafikk

4.2.5 Tyveri og skadeverk

4.2.5.1 Hva forsikringen omfatter

Tyveri og skadeverk

Tryg svarer for skade ved tyveri og skadeverk i eller på bygning.

Med skadeverk menes at en person rettstridig ødelegger, skader, gjør ubrukelig eller forspiller eiendeler du har i din besittelse, jfr straffelovens paragraf 351 og 352.

Tryg svarer også for tyveri av eller skadeverk på

- fast monterte aggregater, varmepumper, markiser, utvendig belysning, innbruddsvern, antenner, underjordisk avfallssystem, og ladestasjoner for elektriske biler.

Tryg svarer også for skade på tilhengere, gressklippere, snøfresere, jordfresere, samt andre arbeidsmaskiner på den forsikrede eiendom som følge av tyveri, brukstyveri eller forsøk på tyveri. I tillegg dekkes skadeverk når det er åpenbart at det samtidig er gjort forsøk på å stjele arbeidsmaskinen.

Låsendringer

Tyveri og ran av universal/masternøkler fra styremedlem, eiendomsbestyrer eller vaktmester.

Tryg erstatter utgifter til utskifting av låssylindere til sikredes bygning/er, og til nye nøkler til åsen dersom nøkler blir stjålet ved tyveri fra bygning, eller tapt i forbindelse med ran. Erstatningen er begrenset til kr 500 000.

Ran og overfall

Tryg svarer for skade ved ran og overfall, jf. straffelovens paragraf 327 og 328 av forsikringstakers penger, verdipapirer herunder telefonkort eller andre papirer som gir en rettighet, løsøre og varer på forsikringsstedet og under transport innenlands. Transport til nattsafe er begrenset til 200 000 kr.

4.2.5.2 Hva forsikringen ikke omfatter

Skade ved

- Tyveri og skadeverk begått av ansatte, andre som utfører tjenester/arbeid for sikrede eller som er betrodd nøkler,
- Utgifter til utskifting eller forandring av låser som ikke er skadet hvis nøkler/koder har kommet på avveie på annen måte enn ved innbrudd eller ran,
- Skadeverk begått av leietakere eller andre som har lovlig adgang til boliglokalene,
- Skade på glass i vinduer og dører, se likevel punkt 4.2.7,
- Skade ved tyveri når bygningen eller rommet er åpent eller når tyven i dette tidsrom har latt seg låse inne i bygningen, selv om tyveriet har skjedd utenfor åpningstiden. Når lokalene er utstyrt med FG godkjent aktivert innbruddsalarm med overføring til alarmstasjon, erstatter likevel Tryg tyveri og skadeverk når uvedkommende urettmessig har latt seg innelåse i bygning i åpningstiden.

4.2.6 Vann og skade på ledningssystem

4.2.6.1 Hva forsikringen omfatter

Vann og annen væske - boligbygning

Tryg svarer for skade ved vann og annen væske.

Rørbrudd

Tryg svarer for bruddskade på bygnings ledning for vann, gass og annen væske, herunder radiator, varmvannsbereder eller beholder, oljetank, septiktank, drenskum, fyrkjele o.l.

Spesiell egenandel og aldersfradrag.

Andre bruddskader

Tryg svarer i tillegg for bruddskader på tilførselskabler for strøm, telefon, TV og utvendige kabler i bakken som tilhører boligselskapet.

Vanninntrenging via tak og gjennomføringer.

Tryg svarer for skade ved vann som har trengt inn i bolig gjennom tak eller takgjennomføringer dersom konstruksjonen/bygningsdelen ikke er eldre enn 40 år. Dersom taket/bygningsdelen på vanninntrengingsstedet har ulik alder legges eldste alder til grunn.

4.2.6.2 Hva forsikringen ikke omfatter

Vann og annen væske

- Skade på gulv eller vegg i utett våtrom, dvs bygningskomponenter som befinner seg innenfor våtrommets (bad, dusjrom og vaskerom) bjelkelag og stenderverk,
- Skade ved sopp, herunder muggsopp, råte eller bakterier uansett årsak til dette
- Tap av gass, vann eller annen væske,
- Skade som skyldes kondens, med unntak av kondensvann fra installasjoner som er ment å produsere kondensvann med styrt avrenning/fordamping dersom denne svikter,
- Skade som skyldes vann som trenger inn via terrasse og balkong, eller overgang mellom terrasse/balkong og vegg/andre bygningsdeler, også når dette er tak for bolig under,
- Skade som skyldes vann inn direkte fra terreng eller grunn dersom dette ikke skjer plutselig.

Bakterier og sopp, herunder muggsopp, som følge av erstatningsmessig skade er likevel dekket inntil kr 50 000. Råtesopp dekkes ikke.

Rørbrudd

- Skade på dreksledning,
- Skade på takrenne, utvendig nedløp og taksluk for innvendig nedløp,
- Utgifter til tining av utvendig ledning, og
- Skade på infiltrasjonsledning, spredeledning, spredegrøft.

4.2.7 Bruddskade på glass og sanitærporselen

4.2.7.1 Hva forsikringen omfatter

Tryg svarer for

- bruddskade på glassruter og sanitærporselen i rom i bolig, i boligens tilhørende lofts og kjellerrom og i oppgang som bare fører til boliger,
- bruddskade på glassruter i boligselskapets forsamlingslokaler, egne kontorlokaler og lokaler som midlertidig ikke er utleid.

4.2.7.2 Hva forsikringen ikke omfatter

Innredning, utstyr, glass og sanitærporselen som er spesielt montert for, eller som har tilknytning til ervervsvirksomhet
Skade som består i at innfatningen i isolerglass er utett.

4.2.8 Annen skadehendelse

4.2.8.1 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen gjelder for annen plutselig fysisk skade av ytre årsak på forsikrede ting nevnt i forsikringsbeviset enn de som tidligere er nevnt i dette kapittelet.

Svikt i bærende bygningskonstruksjoner

I tillegg erstattes ekstraordinær svikt i bærende bygningskonstruksjoner de første 20 år etter at bygget var nytt.

Skade med indre årsak

Forsikringen gjelder i tillegg for plutselig fysisk skade med indre årsak på bygning og anlegg som medregnestil bygning, jfr kap 4.1.1.

4.2.8.2 Hva forsikringen ikke omfatter

Annen skade

Unntatt er skade

- som består av svin, svinnsprekker, flekker, riper, avskallinger o.l.,
- ved vann, snø, sand o.l. som trenger inn utenfra, med mindre dette er dekket under punktet for vann og annen væske, eller en bygningsskade som for øvrig er erstatningsmessig etter punktet om annen skade,
- som skyldes utilstrekkelig eller sviktende fundamentering, setninger i grunnen, jordtrykk, materialfeil, rust, korrosjon eller annen tæring, svak eller feilaktig konstruksjon eller uriktig montasje,
- som skyldes kjæledyr, insekter, bakterier, sopp eller råte,
- ved kondens, dersom dette ikke er dekket under punktet for vann og annen væske.

I tillegg gjelder unntak nevnt tidligere også her.

Svikt i bærende bygningskonstruksjoner

Unntatt er

- utbedring av de svakheter som forårsaket skaden,
- skade på bærende konstruksjoner under laveste gulv,
- skader som skyldes kjæledyr, gnagere, insekter, bakterier, sopp eller råte.

4.3 Forsikringssum

4.3.1 Fullverdi bygning

Fullverdiforsikret bygning er forsikret for inntil hva det på skadedagen ville ha kostet å gjenoppføre tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende, bygning på skadestedet - gjenoppføringsprisen. Merknader ved byggemåte og utstyr som er urasjonelle etter dagens byggeskikk, samt antikvariske merknader i henhold til krav etter kulturminneloven, dekkes ikke med mindre dette fremkommer av forsikringsbeviset.

Fullverdigrunnet fastsettes av Tryg ved forhåndstakst og reguleres senere etter prisindeks for bygning eller ved ny takst. Tilbygg eller annen forandring som innvirker på bygningens gjenoppføringspris, omfattes av forsikringen og skal meldes til Tryg. Er melding ikke gitt, erstattes en så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom gjenoppføringsprisen slik den ville vært uten og slik den er med forandringen (underforsikring). Omfatter forsikringen bygninger uten spesifisering i forsikringsbeviset, gjelder tilsvarende bestemmelse for ikke anmeldt ny bygning.

Forsikringstaker skal gi melding om tilbygg eller forandring med kostnad utover 15% av bygningens premiegrunnlag.

4.3.2 Fast forsikringssum bygning

Forsikringssummen fastsettes av forsikringstaker og fremgår av forsikringsbeviset. Er forsikringssummen lik gjenoppføringsprisen eller høyere, erstattes hele skaden. Er forsikringssummen lavere enn gjenoppføringsprisen, erstattes en så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom forsikringssummen og gjenoppføringsprisen (underforsikring).

4.3.3 Forsikringssum maskiner, inventar og løsøre

Forsikringssummen fastsettes av forsikringstaker og fremgår av forsikringsbeviset. Forsikringssummen skal minst tilsvare hva det på skadedagen ville ha kostet å gjenanskaffe tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende ny ting, gjenanskaffelsesprisen. Er forsikringssummen lavere enn gjenanskaffelsesprisen, erstattes en så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom forsikringssummen og gjenanskaffelsesprisen (underforsikring).

Nyanskaffelser omfattes av forsikringen og verdien av disse tas i sin helhet med ved vurderingen av om det foreligger underforsikring. Når nyanskaffelser i avtaleperioden er medforsikret gjennom vilkårenes kap 4, forhøyes forsikringssummen med verdien av nyanskaffelsene, høyst det forsikrede beløp.

4.3.4 Førsterisiko

For poster med oppgitt sum i vilkåret og for poster i forsikringsbeviset betegnet som førsterisiko, erstattes skade, etter fradrag av egenandel, inntil de oppgitte summer.

4.4 Egenandel og aldersfradrag

4.4.1 Egenandeler

I erstatningsoppgjøret for skader som nevnt i kap 4.2 fratrekkes en egenandel på kr 6 000 bortsett fra

- Sprengningsskader på forsikringsstedet, hvor det fratrekkes en egenandel på kr 10 000, og for skade som er svikt i bærende bygningskonstruksjoner, hvor egenandelen for eneboliger, 2 og 4mannsboliger og rekkehus, er kr 50 000 pr boenhet som er berørt av skaden,
- for andre bygninger, er 5% av byggets gjenoppføringspris, minst kr 30 000 dersom ikke høyere egenandel er angitt i vilkårene eller forsikringsbeviset.

For poster med angitt sum i kap 4.1 og 4.2 erstattes skaden etter fradrag av egenandelen, inntil angitt sum, men ikke høyere enn gjenanskaffelsesprisen. For naturskade etter lov om naturskadeforsikring, gjelder den egenandel som til enhver tid er fastsatt av Justis og politidepartementet.

4.4.2 Aldersfradrag

Aldersfradrag gjøres gjeldende i stedet for den avtalte egenandel når aldersfradraget overstiger denne.

Ved kortslutning eller annen elektrisk fenomenskade på mekanisk eller elektrisk innretning, maskin eller apparat, gjøres fradrag med 10% av skaden for hvert hele år utstyret er eldre enn 5 år, men ikke mer enn 80%.

Ved bruddskade på utvendige ledninger, inklusive vann og avløpsledninger under bygningen, tanker og kummer av annet materiale enn plast, gjøres fradrag på grunnlag av de totale reparasjonskostnader, herunder oppgravings og gjenfyllingsutgifter, med 5% for hvert hele år utstyret er eldre enn 20 år.

Ved bruddskade eller skade ved elektrisk fenomen på varmtvannsbeholder, bereder eller fyrkjele, gjøres fradrag på grunnlag av de totale reparasjonskostnader med 5% for hvert hele år utstyret er eldre enn 10 år, men ikke mer enn 80%. Det gjøres ikke fradrag i eventuelle følgeskadekostnader.

Ved ulik alder på skadde deler legges den eldste delens alder til grunn for hele erstatningsberegningen. Aldersfradrag gjøres i de samlede utgifter.

Særskilte erstatningsregler for elektriske ovner og varmekabler

- Ved skade som skyldes elektrisk fenomen, og som rammer elektriske ovner eller varmekabler, gjøres fradrag på grunnlag av de totale reparasjonskostnader med 5% for hvert hele år disse er eldre enn 10 år, men ikke mer enn 80%. Ved ulik alder på skadde deler legges den eldste alder til grunn for hele erstatningsberegningen.

4.5 Sikkerhetsforskrifter og endring av risikoen

4.5.1 Konsekvenser av å ikke overholde sikkerhetsforskrifter

Forsikringen er overtatt på betingelse av at de fastsatte sikkerhetsforskrifter til enhver tid blir overholdt. Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene, eller påse at de blir overholdt, kan Tryg være helt eller delvis uten ansvar (jfr forsikringsavtaleloven §48). Se om identifikasjon i kap 10.

4.5.2 Endring av risikoen

Sikringstiltak nevnt i forsikringsbeviset skal være gjennomført og vedlikeholdt. Dersom det har skjedd en endring i sikringstiltakene som betinger høyere pris, kan erstatningen bli forholdsmessig satt ned. Tilsvarende kan erstatningen bli satt forholdsmessig ned dersom virksomheten endres slik at den nye virksomheten betinger høyere pris.

4.5.3 Allmenne sikkerhetsforskrifter

4.5.3.1 Offentlige lover og forskrifter

Bestemmelser gitt i lover og forskrifter gitt i medhold av lov, skal til enhver tid overholdes. Eksempelvis:

- plan og bygningsloven med tilhørende forskrifter
- lov om brannvern med tilhørende forskrifter, samt pålegg gitt av offentlig brannmyndighet,
- lov om tilsyn med elektriske anlegg med tilhørende forskrifter, samt pålegg gitt av stedlig elektrisitetstilsyn.

4.5.3.2 Sikring av dataregistre og programmer

For installerte operativsystemer og andre programmer skal det finnes original eller sikkerhetskopi. Dissa skal være maskinelt lesbare. Sikkerhetskopi av spesiell programvare skal oppdateres for hver programversjon.

Logg for sikkerhetskopiering av programvare og data skal finnes. Loggen skal bekrefte at kopi er identisk med original. Sikkerhetskopier skal oppbevares i annen bygning eller i låst dataskap. Skapet skal tilfredsstille krav til brannsikkerhet i følge NT FIRE 017120 Data. Nøkler/koder skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende.

4.5.3.3 Drift og vedlikehold

De forsikrede gjenstander skal holdes i god driftsmessig stand. Sikrede skal påse at offentlige forskrifter og leverandørenes eller andres forskrifter for bruk og vedlikehold av gjenstander overholdes.

4.5.4 Brann

4.5.4.1 Ansvarshavende for brannforebyggende arbeid

Det skal oppnevnes en person som skal forestå det brannforebyggende arbeidet.

4.5.4.2 Brann/seksjoneringsvegger, branndører og brannluker

Brannvegger skal tilfredsstille offentlige krav. Alle åpninger og gjennomføringer skal være sikret slik at veggens brannklasse opprettholdes. Branndører og brannluker skal holdes lukket. Når det er hensiktsmessig at de holdes åpne, kan dette tillates hvis de har automatisk lukking styrt av røykdetektor. Branndører og brannluker skal være funksjonsdyktige.

4.5.4.3 Slokningsredskaper

Automatiske brannalarmanlegg

Påbudte slokningsredskaper skal være tilstede på avmerket lett synlig og tilgjengelig plass og holdes i god stand. Slokningsapparater plassert i bolig skal kontrolleres minst en gang hvert femte år. Slokningsredskaper plassert andre steder skal kontrolleres hvert år. Hvert apparat skal være forsynt med merkelapp som viser datoen for siste kontroll.

Sprinkleranlegg skal være funksjonsdyktig til enhver tid. Forsikringstaker skal årlig dokumentere sprinkleranleggets slokkekapasitet med rapport fra FGodkjent kontrollorgan.

4.5.4.4 Varme arbeider

1. Definisjon

Med varme arbeider forstås arbeider hvor det benyttes maskiner og utstyr som genererer gnister og varme som kan føre til brann. Varme arbeider omfatter bruk av åpen flamme, varmlufts, sveise, skjære og/eller slipeutstyr.

2. Hvor sikkerhetsforskriften gjelder

Denne gjelder ved utførelse av varme arbeider i alle miljøer hvor det er risiko for at brann kan oppstå. Unntatt er varme arbeider som utføres i spesielt tilrettelagte rom der en del av den daglige virksomheten. Rommet skal være skilt fra annen virksomhet som egen branncelle. Denne skal ha ubrennbare overflater.

3. Avtale med ekstern håndverker/entreprenør

Dersom varme arbeider skal utføres av ekstern håndverker/entreprenør må sikrede sørge for at sikkerhetsforskriftens krav reguleres i egen avtale eller kontrakt med denne.

4. Sikkerhetskrav

4.1 Arbeidsinstruks for utførelse av varme arbeider utgitt av Finans Norge eller tilsvarende **instruks skal** være utfyllt og signert før utførelse av arbeidet. Arbeidsinstruksen er tilgjengelig på www.fgsikring.no/Hoved/varmearbeider.

4.2 Alt brennbart materiale i risikoområdet der varmt arbeid utføres skal være fjernet eller beskyttet.

4.3 Åpninger i gulv, vegger og tak i risikoområdet der varmt arbeid skal utføres skal være tettet.

4.4 Godkjent slokkeutstyr, minimum 2 stk 6 kg pulverapparat med minimumseffekt 34A 233B C skal være lett tilgjengelig. Ett håndslukkeapparat kan erstattes med brannslange med innvendig diameter minimum 19mm påsatt vann frem til strålerøret.

4.5 Navngitt brannvakt skal være tilstede og kontinuerlig vurdere risiko for brann under arbeidet, i pauser og minst en time etter at arbeidet er avsluttet. Utførende kan være brannvakt der brannrisikoen vurderes som lav.

4.6 Brannvakt og utførende skal ha gyldig sertifikat for utførelse av varme arbeider fra Norsk brannvernforening eller samarbeidende organisasjon i øvrige nordiske land for den type arbeid som skal utføres.

5 I tillegg gjelder følgende sikkerhetskrav ved arbeider på tak

Det er forbud mot bruk av åpen flamme på nye og tidligere tekkede tak med følgende unntak:

- dersom det er minst 60 cm avstand til åpninger, gjennomføringer, sluk, gesimser, bordtakbeslag og lignende når takkonstruksjonen består av kun ubrennbare materialer

- dersom det er minst 60 cm avstand til åpninger, gjennomføringer, sluk, gesimser, bordtakbeslag og lignende når takkonstruksjonen består av kun ubrennbare materialer og det øverste laget er beskyttet med minst 30 mm ubrennbar isolasjon.

4.5.4.5 Orden, renhold og avfallshåndtering

Brennbart avfall og brennbare materialer som ligger i eller utenfor container/oppbevaringsenhet uten permanent tilsyn, skal plasseres slik at brann i disse ikke kan smitte til bygning. Avstanden fra brennbar yttervegg skal være minst 5 meter og plasseringen skal ikke skje under brennbart tak. Grensen på 5 meter økes til minst 2 ganger lagringshøyden hvis denne er over 2,5 meter. Brennbart avfall og brennbare materialer kan likevel plasseres nærmere bygning hvis det er oppbevart i lukket og låst container/oppbevaringsenhet konstruert slik at brann ikke kan spre seg fra container/oppbevaringsenheten.

4.5.4.6 Låsing av dører mm

Dører skal være låst og vinduer og andre åpninger skal være lukket og sikret slik at uvedkommende ikke uhindret kan ta seg inn.

4.5.4.7 Elektriske anlegg

Reparasjoner og installasjoner av elektrisk anlegg skal utføres av godkjent installatør.

4.5.4.8 Gass

Gassanlegg skal prosjekteres, installeres, endres, repareres, driftes, vedlikeholdes, innmeldes og kontrolleres som beskrevet i forskrift av 8. juni 2009 nr 602 med senere utgaver, om håndtering av farlig stoff med tilhørende veiledning og temaveiledninger utarbeidet av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.*

*Gjeldende forskrift med veiledning og temaveiledninger vil til enhver tid være å finne på www.dsb.no. Gassforbrukende utstyr som hvitevarer, oppvarmingskilder m.v. skal installeres, brukes, vedlikeholdes, installeres og kontrolleres i henhold til produsentens anvisninger.

4.5.5. Sikring mot sprengningsskader

Ved sprengningsarbeider på forsikringsstedet skal boligselskapet forsikre seg om at den som forestår sprengingen har gyldig sprengningssertifikat og ansvarsforsikring som tilsvarer kravene i Norsk Standard (NS) 8405 pkt 10,2, NS 8406 pkt 9 eller NS 8407 pkt 8.2., da denne forsikring ikke dekker entreprenørers ansvar som skal være dekket etter nevnte standarder.

4.5.6 Elektrisk fenomen

Elektronisk utstyr skal på signal, tele og på 230V/400V siden være beskyttet mot overspenning, nettstøy samt mot variasjon/brudd i nettspenningen.

På 230V/400V siden skal det være installert grovvern i nærliggende sikringstavle for utstyret og eksternt finvern (pluggbart vern) ved den enkelte utstyrsenhet. På signal og telesiden skal det være installert vern på tele og signalkabler for den enkelte utstyrsenhet.

Stormaskiner, sentraler og servere inklusive enhet for sikkerhetskopiering, skal i tillegg sikres med avbruddsfri strømforsyning (USP) med tilstrekkelig batterikapasitet til kontrollert nedkopling. Nedkopling av slikt utstyr skal foregå automatisk. USP påbegynt installert etter 01.06.2006 skal være av online type. Jording skal utføres etter leverandørens anvisning og i samsvar med retningslinjer gitt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB).

4.5.7 Tyveri og skadeverk

Ytterdører og dører fra fellesareal skal være låst. Dører som ikke er offentlig påbudt rømningsvei, skal ha FG-godkjent lås. Nøkler må aldri bli i låsen. Vinduer og øvrige åpninger skal være lukket og sikret.

Ytterdører, vinduer og andre åpninger skal være sikret i henhold til det beskyttelsesnivå som er angitt i forsikringsbeviset når dette er spesielt nevnt.

4.5.7.1 Nøkler o.l.

- Hvis nøkler eller koder kommer på avveie skal det omgående treffes relevante tiltak for å sikre at uvedkommende ikke får adgang. Nøkler/koder skal oppbevares utenfor sikringsstedet eller i låst FG-godkjent sikkerhetsskap forsynt med FG's merke eller ved at betrodd person bærer den på seg. Skapet skal være boltet fast til gulv eller vegg i henhold til produsentens monteringsanvisning.
- Fra og med den dag ansatt/styremedlem slutter i virksomheten skal virksomheten sikre at utleverte nøkler/koder ikke fortsetter å gi vedkommende adgang til virksomhetens lokaler, eiendom eller andre ting som eies/leies av virksomheten.
- Før næringslokaler forlates skal det kontrolleres at uvedkommende ikke befinner seg i bygningen.
- Tenningsnøkkel til gressklipper eller annen arbeidsmaskin skal oppbevares på det sted som ikke er tilgjengelig for uvedkommende, og når arbeidsmaskinen ikke er i bruk, skal den, hvis mulig, vær avlåst. Tilhenger skal være sikret med kulelås.

4.5.8 Vann og annen væske

4.5.8.1 Sikring mot frostskafer

Sikrede skal sørge for at bygning er tilstrekkelig oppvarmet for å unngå frostskafer eller sørge for nedtapping av røranlegg.

4.5.8.2 Installasjoner og reparasjoner

Rørinstallasjoner, utskiftinger og reparasjoner skal utføres av autorisert installatør. Kjøleskap, kaffe og isbitmaskiner og lignende utstyr som er tilkoblet vann, skal ha automatisk avstenging med føler i områder hvor lekkasjer kan oppstå. Leverandørens vedlikeholdsplan skal følges.

4.5.8.3 Rensing av sluk

Boligselskapet har ansvaret for å påse at alle takrenner, nedløp og utvendige sluk renses minst vår og høst.

4.5.9 Snøtyngde

Sikrede skal sørge for jevnlig snømåking av tak, veranda, balkong og terrasse på bygning slik at skade ikke oppstår. Bygningen må tilfredsstille de lastkrav iht bygningslovgivningen som gjaldt da bygningen ble bygget.

4.6 Plikter ved skadetilfelle

Skade skal meldes til Tryg uten ugrunnet opphold og senest innen 1 år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet. Tryg kan kreve at skademeldingen skal inneholde sikredes fødsels- og personnummer (11 siffer) eller organisasjonsnummer. Brann, innbrudd, tyveri, skadeverk og ran skal meldes til politiet. Tryg kan kreve at også andre skader, slik som skade påført av ansatt ved sabotasje eller hacking, meldes til politiet.

Sikrede plikter å iverksette rimelige tiltak for å avverge eller begrense skaden.

Stilles krav mot Tryg, plikter sikrede etter avtale med Tryg, å prøve for retten spørsmål om det foreligger ansvar for konsulent, leverandør, reparatør eller andre. Tryg betaler sikredes omkostninger ved søksmålet.

4.7 Skadevurderinger og erstatningsregler

4.7.1 Oppgjørsmåter

Tryg kan avgjøre om skaden skal erstattes ved

- kontantoppgjør,
- reparasjon,
- gjenoppføring/gjenanskaffelse, eller at Tryg fremskaffer tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende ting.

Ved kontantoppgjør kan erstatningen ikke overstige det Tryg hadde måttet betale for reparasjon eller gjenanskaffelse. Ved reparasjon eller gjenoppføring/gjenanskaffelse, har Tryg rett til å bestemme hvilken reparatør som skal benyttes.

4.7.2 Identifikasjon

Dersom sikredes rett til erstatning bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlatelser, gjelder dette også ved tilsvarende handlinger eller unnlatelser gjort av ansatt som har det overordnede ansvar for den del av virksomheten hvor forsømmelsen er gjort.

De handlinger eller unnlatelser som medfører bortfall eller reduksjon av sikredes rett til erstatning medfører tilsvarende bortfall eller reduksjon dersom de er begått av personer som utfører arbeid av ledende art eller av andre som har selvstendig stilling innen virksomheten. Med personer som har særlig selvstendig stilling menes også personer som utfører arbeidsoppdrag uten overoppsyn av andre, eller som utfører arbeidsoppdrag de selv er ansvarlig for.

Ved forsømmelse av å overholde sikkerhetsforskriften som gjelder tyveri og skadeverk kan rett til erstatning også bortfalle ved forsømmelse gjort av enhver som er betrodd nøkler eller har ansvaret for låsing der tingen befinner seg. Dette gjelder også dersom den som den sikrede har betrodd nøkler eller ansvar for låsing til, delegerer dette videre til andre personer.

For medforsikret tredjeperson får reglene om bortfall av erstatningen ved forsømmelse av å overholde sikkerhetsforskrift tilsvarende anvendelse. Dette gjelder dog ikke tredjepersoner medforsikret etter FAL§71, 2.ledd.

Har Tryg foretatt utbetaling til den medforsikrede til dekning av skade som Tryg etter forsikringsvilkårene eller FAL ikke svarer for, eller hvis premien ikke var betalt, plikter sikrede eller den ansvarlige å betale beløpet tilbake til Tryg. Det samme gjelder i den utstrekning sikrede har gitt uriktige opplysninger om det forsikrede objekt/objektene i forbindelse med skade.

4.7.3 Erstatningsberegning bygning

4.7.3.1 Bygning som blir reparert eller gjenoppført

4.7.3.1.1 Innen landets grenser, til samme formål, innen 5 år av eier, ektefelle/samboer eller livsarving

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenoppføring til samme eller vesentlig den samme stand som umiddelbart før skaden inntraff, beregnet etter prisene på skadedagen.

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenoppføringsprisen før skaden, fratrasket verdien etter skaden, regnet etter samme regel. Del/komponent som står foran utskifting eller rivning, erstattes etter sin omsetningsverdi, etter fradrag for kostnadene ved rivning/demontering. Dersom omsetningsverdien av den nye/reparerte bygning blir større enn bygningens omsetningsverdi før skaden, gjøres det fradrag for den økning som overstiger 40% av omsetningsverdien før skaden inntraff. Ved fastsettelse av bygningens omsetningsverdi skal det tas hensyn til mulige endringer i avkastning, beliggenhet og andre forhold. Nødvendige beregninger baseres på byggepris tilsvarende gjenoppføringsprisen.

4.7.3.1.2 Bygning som blir reparert eller gjenoppført til annet formål

Dersom bygningen blir reparert/gjenoppført til annet formål, men ellers tilfredsstiller kravene i punktet over, skal erstatningsberegningen gjennomføres som beskrevet, med det unntak at fradrag skal gjøres for enhver økning i omsetningsverdien.

4.7.3.1.3 Bygning uten omsetningsverdi

Bygningens omsetningsverdi før skaden fastsettes til bygningens gjenoppføringspris med fradrag for verdiforringelse av bygningskomponenter eller deler av komponenter på grunn av elde, bruk og annen fysisk forringelse, samt for ting som står for utskifting multiplisert med 0,9 ved gjenoppføring til samme formål settes omsetningsverdien etter skaden til gjenoppføringsprisen. Ved gjenoppføring eller reparasjon til annet formål, men som ellers tilfredsstiller kravene over, skal økning av omsetningsverdi utover 10% fratrekkes.

4.7.3.2 Uten gjenoppføring eller reparasjon

For bygning som ikke reparerer eller gjenoppføres som angitt i punktene over, fastsettes erstatningsgrunnlaget på samme måte, men ikke høyere enn til reduksjon i bygningen somsetningsverdi som følge av skaden. Dersom bygningen ikke kan omsettes separat, legges i stedet bygningens bruksverdi til grunn.

4.7.3.3 Bygning som står foran rivning

Erstatningsgrunnlaget er begrenset til verdien av bygningens brukbare materialer, tatt ned og lagt ferdig til salg/transport. Det gjøres fradrag for rivningsutgiftene.

4.7.3.4 Merutgifter ved påbud fra offentlig myndighet

Merutgifter ved utbedring eller gjenoppføring settes til forskjellen mellom gjenoppføringsprisen for en bygning tilsvarende den forsikrede med amme størrelse og etasjetall, men utført i samsvar med påbudene, og gjenoppføringsprisen for den forsikrede bygning. Merutgifter ved byggemåte og utstyr som er urasjonelle etter dagens byggeskikk, tas ikke med.

Merutgifter ved grunnundersøkelser og fundamentering, som skyldes påbud gitt som følge av den erstatningsmessige skaden, beregnes som for en bygning tilsvarende den forsikrede, utført i samsvar med påbudene.

Ved fastsettelse av merutgifter tas ikke med

- merutgifter til utgraving eller utsprenning av kjeller,
- merutgifter som skyldes at bygningen gjenoppføres større enn den skadde,
- tap av nytteareal, som følge av påbud, i forhold til den skadde bygning.

Utbedringen/gjenoppføringen må være avsluttet innen fem år etter skadedagen, og erstatningen forfaller først til betaling når skaden er utbedret.

4.7.3.5 Felleskostnader/borettsshavers husleietap/borettslagets husleietap

Avbruddstap ved tap av felleskostnader beregnes på grunnlag av leieinntekten for umøblerte rom, for egne rom på grunnlag av markedspris. Fradrag blir gjort for innsparer utgifter. Økning av tapet ved forlenget byggetid som følge av forbedring, utvidelse eller annen endring, blir ikke tatt med. Dersom bygningen ikke gjenoppføres, erstattes tap av felleskostnader bare i normal gjenoppføringstid.

Borettsshavers husleietap

Erstatningsgrunnlaget settes til markedsleien for tilsvarende umøblert bolig. Erstatning gis av dette i den utstrekning og for det tidsrom boligen er ubeboelig som følge av bygningsskaden, begrenset oppad til en ansvarstid på 36 måneder. Til fradrag kommer sparte felleskostnader til boligselskapet. Tryg svarer ikke for økning i tap som skyldes at boligen ikke føres tilbake til den stand den hadde før skaden inntraff eller for økning i tap som skyldes disposisjoner gjort av boligselskapet, borettsinnehaveren, et husstandsmedlem eller borettsshavers eventuelle leietaker.

Borettslagets husleietap

Erstatningsgrunnlaget settes til kontraktssummen i henhold til utleiekontrakten på skadetidspunktet.

4.7.4 Skjønn

Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier avgjøres ved skjønn hvis sikrede eller Tryg krever det. Skjønnen kan ikke med bindende virkning for partene ta stilling til skadeårsak og andre faktiske forhold som er avgjørende for Trygs ansvar. Bestemmelsene om skjønn i Generelle vilkår legges til grunn.

4.7.5 Forholdet til pantlover, konkursbo, nye eiere o.l.

Overfor pantlover, konkursbo, nye eiere o.l. er Trygs ansvar begrenset til det laveste av

- nedgangen i tingens omsetningsverdi som følge av skaden,
- vedkommendes økonomiske interesse i tingen på skadetidspunktet.

For pantlover betyr «tingen» i denne sammenheng pantobjektet i sin helhet. Disse bestemmelser gjelder ikke leaset fast eiendom. Ved konkurs gjelder bestemmelsene ovenfor uten hensyn til om konkursen ble åpnet før eller etter at skaden inntraff.

Overfor andre nye eiere, etter at skaden inntraff, enn eieres ektefelle, samboer eller livsarving, begrenses Trygs ansvar som om gjenoppføring eller gjenanskaffelse ikke finner sted.

4.7.6. Prisstigning

Prisstigning regnes fra skadedagen til reparasjon, gjenanskaffelse eller gjenoppføring har skjedd eller normalt kunne ha skjedd. Prisstigning erstattes i samme forhold som skaden for øvrig og er begrenset til 20% av erstatningen for hver skadet ting etter skadedagens prisnivå.

Tryg erstatter prisstigning bare hvis skaden er utbedret innen fem år fra skadedagen for bygning og innen tre år for maskiner og løsøre. Erstatningen fastsettes og forfaller til betaling når skaden er utbedret.

4.7.7 Eiendomsretten til skadde ting og ting som kommer til rette

Sikrede er pliktig til å beholde en skadet ting mot å få utbetalt erstatning for skaden på tingen, men Tryg har rett til å overta skadde ting.

Kommer ting til rette etter at erstatning er betalt, har sikrede rett til å beholde tingen mot å betale erstatningen tilbake. Sikrede må, dersom han/hun ønsker å beholde erstatningen, gi skriftlig beskjed om dette innen 21 dager etter at Tryg har sendt beskjed om at gjenstanden har kommet til rette. Innen samme frist må erstatningen være tilbakebetalt, i motsatt fall tilfaller tingen Tryg.

4.7.8 Merverdiavgift

Merverdiavgift som ikke kan utgiftsføres, refunderes bare i den utstrekning slik avgift er påløpt inne fem år og kan dokumenteres ved utbedring av skaden. Utlagt merverdiavgift som kan føre til fradrag, jfr lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner og fylkeskommuner mv., er ikke dekket etter denne avtalen.

4.7.9 Overtakelse av panterett

Er Tryg ansvarlig overfor panthaver, men ikke overfor eieren, inntreer Tryg i panthavers rett i den utstrekning Tryg betaler erstatning til panthaver.

4.7.10 Medforsikredes stilling ved skadeoppgjør

Ved skadeoppgjør kan Tryg forhandle med forsikringstakeren og utbetale erstatningen til ham med bindende virkning for medforsikrede med mindre Tryg har fått skriftlig meddelelse om den medforsikredes interesse etter at skaden inntraff, men før oppgjøret finner sted.

5 Ansvarsforsikring

5.1 Ansvarsforsikring

5.1.1 Hva som er forsikret

Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar for skade, jfr kap 5 «Forsikringens omfang», som er voldt under utøvelse som eier av og som byggherre for rehabilitering og ombygging av den forsikrede eiendom

5.1.2 Forsikringens omfang

5.1.2.1 Forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter skade på person eller ting

- Personskade anses inntruffet når en person skades, påføres sykdom eller dør
- Tingskade anses inntruffet når løsøre (herunder dyr) eller fast eiendom skades eller går tapt på annen måte, eller når elektronisk lagret informasjon forvanskes eller går tapt på annen måte. Økonomisk tap som følge av en dekningsmessig skade regnes som del av denne, også når den dekningsmessige skade ikke overstiger egenandelen. Foreligger det dekningsmessig skade etter forsikringsvilkårene, betales tilkomstkostnader selv om tilsvarende kostnader er helt eller delvis nødvendig også for å få omgjort/repasert sikredes eget arbeid/produkt.

Miljøforsikringen omfatter skader som rammer naturens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold, samt økologiske prosesser som sikrede er ansvarlig for etter lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) paragraf 69-72, paragraf 74 eller tilsvarende bestemmelser i European Environmental Liability Directive (2004/35/CE). Det er en forutsetning at sikrede er ansvarlig for skaden som utøver av virksomhet som er beskrevet i forsikringsbeviset eller som eier eller bruker av fast eiendom som benyttes i virksomheten.

5.1.2.2. Hva forsikringen ikke omfatter

Hvis ikke annet er avtalt, gjelder følgende unntak:

5.1.2.2.1 Gjenstander sikrede har i sin varetekt.

Forsikringen omfatter ikke skade på ting, se ovenfor, som sikrede har til salg, utleie, transport, fremvisning, demonstrasjon o.l. leie, lån, bruk eller oppbevaring

5.1.2.2.2 Garanti mm

Forsikringen dekker ikke ansvar som sikrede har påtatt seg å bære og som går utover det som følger av alminnelige rettsregler, det vil si ethvert ansvar som alene bygger på garanti, kontrakt, løfte, tilsagn eller annen avtale inngått før eller etter at skaden er konstatert.

5.1.2.2.3 Byggherreansvar

Forsikringen omfatter ikke ansvar som byggherre for bygging av nye bygg.

5.1.2.2.4 Motorkjøretøy mm

Forsikringen omfatter ikke ansvar som eier, fører eller bruker av motorkjøretøy (herunder truck og arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri), luftfartøy, seilbåt eller motordrevet fartøy. Se likevel kap 6 «Førerulykke og ansvar».

5.1.2.2.5 Graving, sprengning mm

Forsikringen omfatter ikke ansvar for tingsskade oppstått ved gravings-, piggings-, sprengnings-, spuntings-, pelings- og rivningsarbeid. Som sprengning regnes også bruk av ekspanderende masse.

5.1.2.2.6 Forurensning

Forsikringen omfatter ikke ansvar for forurensning av luft, vann eller grunn, eller skade som følge av herav. Som forurensning regnes også støv, støy, larm, lukt, lys og bestråling. Forsikringen omfatter likevel skader hvor årsaken til forurensningen er plutselig og uforutsett. Ved dekningsmessig forurensningsskade omfatter forsikringen også utgifter til opprydding pålagt av offentlig myndighet. Opprydding på egen eiendom, eiendom eid av mor/datter eller eiendom som sikrede driver eller disponerer, dekkes ikke.

5.1.2.2.7 Personskader

Forsikringen omfatter ikke

- ansvar for personskade som rammer sikredes ansatte når skaden er forårsaket i arbeidsforholdet
- ansvar for personskade i forbindelse med asbest, PCB, tobakk eller formaldehyd eller i forbindelse med bruk, behandling eller sanering av bygning som inneholder disse stoffer. Dette gjelder også personskade forårsaket av langvarig eksponering av disse stoffene
- ansvar for skade som følge av klinisk forsøk eller personskade som følge av klinisk feilbehandling

5.1.2.2.8 Oppreisning, bøter mm

Forsikringen omfatter ikke ansvar for dagbøter, bøter, ærekrenkelser eller oppreisning, herunder etter skl. §§ 3-5 og 3-6, eller for bøter o.l. (herunder "Punitive Damages eller "Exemplary Damages")

5.1.2.2.9 Sopp eller råte

Forsikringen omfatter ikke skade på ting ved sopp og råte på grunn av langsom inntrenging av fuktighet.

5.1.2.2.10 Miljøforsikring

Før miljøforsikringen gjelder i tillegg følgende begrensning:

Forsikringen omfatter ikke:

Ansvar for skade som skyldes forurensning i grunn som ikke har sammenheng med sikredes virksomhet.

5.1.3 Forsikringssum

Hvis ikke annet er avtalt, er Trygs erstatningsplikt begrenset til 10 000 000 kr ved hvert skadetilfelle.

Ved skade som inntreffer i de nordiske land, dekkes saksomkostninger i tillegg til forsikringssummen.

Ved skade som inntreffer utenfor de nordiske land, er Trygs samlede utbetaling, inklusive saksomkostninger og redningsomkostninger, begrenset til forsikringssummen.

Hvis ikke annet er avtalt er Trygs erstatningsplikt for forhold som omfattes av Miljøforsikringen samlet begrenset til kr 2 000 000 per skadetilfelle og til kr 10 000 000 per forsikringsår. Innenfor forsikringssummen dekkes saksomkostninger med inntil kr 250 000 per skade.

5.1.4 Egenandel

Hvis ikke annet er avtalt, er sikredes egenandel kr 6 000 ved hvert skadetilfelle.

Ved erstatningsberegningen gjøres en eventuelle reduksjon hjemlet i vilkår eller lov, før fradrag ev egenandel.

5.1.5 Sikkerhetsforskrifter

5.1.5.1 Følger av ikke å overholde sikkerhetsforskriftene

Forsikringen er overtatt på betingelse av at de fastsatte sikkerhetsforskrifter til en hver tid overholdes. Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene, eller å påse at de blir overholdt, kan Tryg være helt eller delvis uten ansvar (jf FAL § 4-8). Se også identifikasjon i kapittel 10.

5.1.5.2 Varmerarbeider

1. Definisjon

Med varme arbeider forstås arbeider hvor det benyttes maskiner og utstyr som genererer gnister og varme som kan føre til brann. Varme arbeider omfatter bruk av åpen flamme, varmlufts-, sveise-, skjære- og/eller slipeutstyr.

2. Hvor sikkerhetsforskriften gjelder

Denne gjelder ved utførelse av varme arbeider i alle miljøer hvor det er risiko at brann kan oppstå.

Unntatt er varme arbeider som utføres i spesielt tilrettelagte rom som en del av den daglige virksomheten. Rommet skal være skilt fra annen virksomhet som egen branncelle. Denne skal ha ubrennbare overflater.

3. Avtale med ekstern håndverker/entreprenør

Dersom varme arbeider skal utføres av ekstern håndverker/entreprenør, må sikrede sørge for at sikkerhetsforskriftens krav reguleres i egen avtale eller kontrakt med denne.

4. Sikkerhetskrav

4.1 Arbeidsinstruks for utførelse av varme arbeider utgitt av Finans Norge eller tilsvarende instruks skal være utfylt og signert før utførelse av arbeidet. Arbeidsinstruksen er tilgjengelig på www.fgsikring.no/Hoved/varme-arbeider/

4.2 Alt brennbart materiale i risikoområdet der varmt arbeid utføres, skal være fjernet eller beskyttet.

4.3 Åpninger i gulv, vegger og tak i risikoområdet der varmt arbeid utføres, skal være tettet.

4.4 God kjent slokkeutstyr, minimum 2 stk 6 kg pulverapparat, med minimumseffekt 34A 233BC, skal være lett tilgjengelig. Ett håndslukkeapparat kan erstattes med brannslange med innvendig diameter minimum 19 mm påsatt vann frem til strålerøret.

4.5 Navngitt brannvakt skal være til stede og kontinuering vurdere risiko for brann under arbeidet, i pauser og minst en time etter at arbeidet er avsluttet. Utførende kan være brannvakt der brannrisikoen vurderes som lav.

4.6 Brannvakt og utførende skal ha gyldig sertifikat for utførelse av varme arbeider fra Norsk Brannvernforening eller samarbeidende organisasjon i øvrige nordiske land for den type arbeid som skal utføres.

5. I tillegg gjelder følgende sikkerhetskrav ved arbeider på tak

Det er forbud mot bruk av åpen flamme på nye og tidligere tekkede tak med følgende unntak:

- dersom det er minst 60 cm avstand til åpninger, gjennomføringer, sluk, gesims, bordtakbeslag og lignende når takkonstruksjonen består av kun ubrennbare materialer.

- dersom det er minst 60 cm avstand til åpninger, gjennomføringer, sluk, gesims, bordtakbeslag og lignende når takkonstruksjonen består av brennbare materialer og det øverste laget er beskyttet med minst 30 cm ubrennbar isolasjon

Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene ved å bruke åpen flamme ved tekking av tidligere tekkede tak, vil Tryg være helt uten ansvar for skade som inntreffer.

5.1.5.3 Tank for oppbevaring av brannfarlig væske, olje og andre kjemikalier

5.1.5.3.1 Nedgravde tanker

Nedgravde tanker skal kontrolleres jevnlig (korrosjonsangrep kontrolleres i rengjort tank og veggtykkelse måles) og tank inklusive rørledninger tetthetsprøves med påtrykket luft eller vakuum. Tankene skal kontrolleres

- senest 15 år etter at tanken var ny, og deretter senest hvert 5. år

- senest 10 år etter rekondisjonerings, og deretter senest hvert 5. år

Tanker der veggtykkelsen er redusert med 50% eller mer kan ikke rekondisjoneres.

Tilstand- og kvalitetskontrollen inklusive målte veggtykkelser skal dokumenteres skriftlig.

For visse tanktyper kan kontroll alternativt gjennomføres ved slikt system for automatisk lekkasjeovervåking som vist til i Forskrift av 8. juni 2009 nr 602 Forskrift om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen (Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap) og Forskrift av 1. juni 2004 nr 931 Forskrift om begrensnings av forurensning (Statens forurensningstilsyn, Klima- og forurensningsavdelingen), se forskriftens kap. 1.

5.1.5.3.2 Overgrunns oppbevaringstanker

Stasjonære, overgrunns oppbevaringstanker skal være sikret med forsvarlig oppsamlingsskum eller annet effektivt oppsamlingsarrangement for lekkasjer i henhold til Forskrift av 8. juni 2009 nr 602 Forskrift om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen (Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap).

5.1.6 Plikter ved skadetilfellet

Skade som kan forventes å føre til erstatningskrav, skal meldes Tryg uten ugrunnet opphold.

Har sikrede oversett 1-årsfristen for å gi melding om forsikringstilfellet til Tryg (jf FAL §8-5, 1. ledd), har Tryg rett til regress mot sikrede i de tilfellene hvor Tryg har utbetalt erstatning direkte til skadelidte.

Når erstatningskrav er reist mot sikrede eller Tryg, plikter sikrede

- omgående å gi Tryg alle opplysninger av betydning for sakens behandling

- på egen bekostning å utføre de undersøkelser og utredninger som Tryg finner nødvendig samt å møte ved forhandlinger eller rettergang.

Hvis sikrede uten Trygs samtykke innrømmer erstatningsplikt eller forhandler om erstatningskrav, er dette ikke bindende for Tryg.

5.1.7 Skadevurdering og erstatningsregler

5.1.7.1 Oppgjørsregler

Når et erstatningskrav som omfattes av forsikringen overstiger den avtalte egenandel, tilligger det Tryg å

- utrede om erstatningsansvar foreligger

- forhandle med kravstiller

- om nødvendig prosedere saken for domstolene

Tryg betaler den del av erstatningen som overstiger egenandelen.
Tryg har rett å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

5.1.7.2 Omkostninger

Tryg betaler sine egne omkostninger ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet. Eventuelle omkostninger til ekstern advokat og annen sakkyndig bistand, valgt eller godkjent av Tryg, betales av Tryg i den utstrekning summen av omkostningene og eventuelle erstatningsutbetalinger overstiger egenandelen. Se likevel kap. 6 Forsikringssum.

Hvis erstatningskravet og/eller grunnlaget for dette dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken.

Er Tryg villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, svares det ikke for omkostninger som senere påløper.

5.1.7.3 Identifikasjon

Bestemmelser om at sikredes rett til erstatning helt eller delvis bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlatelser får tilsvarende anvendelse ved handlinger eller unnlatelser fra personer som er nevnt i FAL §4-11.

Næring

De handlinger eller unnlatelser som medfører bortfall eller reduksjon av sikredes rett til erstatning medfører tilsvarende bortfall eller reduksjon dersom de er begått av personer som utfører arbeid av ledende art eller av andre som har selvstendig stilling innen virksomheten. Med personer som har særlig selvstendig stilling menes også personer som utfører arbeidsoppdrag uten overoppsyn fra andre, eller som utfører arbeidsoppdrag de selv er ansvarlige for. Sikrede identifiseres tilsvarende med sine kontraktmedhjelperes handlinger eller unnlatelser.

5.2 Rettshjelpforsikring

5.2.1 Hva som er forsikret

Forsikringen dekker nødvendige og rimelige utgifter til advokat, domstolsbehandling, sakkyndige, og vitner når sikrede er part i tvist.

Ved tvist menes at et skriftlig krav er fremsatt og bestridt, helt eller delvis. Vedvarende taushet i mer enn 2 måneder hos motpart vil også kunne anses som bestridt krav. Selv om saken består av flere spørsmål vil dette nødvendigvis ikke være å anse som flere tvister. Det samme gjelder dersom det er flere parter på samme side.

Det regnes som én tvist dersom den baserer seg på vesentlig samme hendelser/omstendigheter/kontrakt. Tvist mellom samme parter som springer ut av vesentlig samme hendelse/omstendigheter/kontrakt, vil være å anse som en og samme tvist selv om det fremsettes flere krav mellom partene. Det samme gjelder dersom det er flere parter på samme side.

Forsikringen dekker likevel ikke rettshjelpsutgifter dersom de hendelser eller omstendigheter som er av vesentlig betydning for det som senere ble tvistegrunnlaget, inntraff før forsikringstiden. Dette gjelder imidlertid ikke dersom forsikringen har vært i kraft i en sammenhengende periode på minst 2 år.

5.2.2 Forsikringens omfang

5.2.2.1 Hva forsikringen omfatter

Twisten må høre inn under de alminnelige domstoler (jf. lov om domstolene (dl) 13. august 1915 nr 5 § 1), jordskifteretten eller husleieretten.

5.2.2.1.1 Utgifter

Forsikringen omfatter utgifter til advokat, domstolsbehandling og sakkyndig oppnevnt av retten. Når sakkyndig ikke er oppnevnt av retten, dekkes utgifter inntil 20% av den totale forsikringssum.

Forsikringen omfatter også utgifter til vitner ved hovedforhandling og bevisopptak

5.2.2.1.2 Forlik

Forsikringen gjelder også når tvisten blir avgjort ved forlik.

5.2.2.2 Hva forsikringen ikke omfatter

Forsikringen omfatter ikke

- utgifter til voldgiftsdommere
- idømte saksomkostninger
- rettsgebyr i ankeinstans
- tvist internt i boligselskapet/sameiet
- tvist mellom styrene i boligselskap og sameie under samme forsikring.

5.2.2.2.1 Næringsvirksomhet

Forsikringen omfatter ikke tvist som har sammenheng med sikredes næringsvirksomhet. Som næringsvirksomhet regnes ikke utleie til bolig og garasje.

5.2.2.2.2 Tvist som hører innunder namsmyndighetene

Forsikringen omfatter ikke tvist som alene hører inn under namsmyndighetene, bortsett fra tvist angående husleieforhold som knytter seg til den forsikrede faste eiendom.

5.2.2.2.3 Inkassosak mm

Forsikringen omfatter ikke tvist som gjelder inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsforhandlingssak og sak som gjelder konkurs eller akkordforhandling dersom sikrede er konkurs eller akkordskyldner.

5.2.2.2.4 Straffesak mm

Forsikringen omfatter ikke straffesak, ærekrenkelsessak og erstatningskrav i slike saker, samt sak om erstatningsplikt etter lov om skadeserstatning (skl) 13. juni 1969 nr 26 §33 (visse personlige krenkelser m.m.) og §36 (ærekrenking og krenking av privatlivets fred).

5.2.2.2.5 Motorvogn, arbeidsmaskin eller lignende

Forsikringen omfatter ikke tvist som gjelder motorvogn, arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri eller når sikrede er part i egenskap av eier, fører eller bruker av slik.

5.2.2.2.6 Part i styre eller styremedlem

Forsikringen omfatter ikke tvist hvor sikrede er part i styre eller styremedlem.

5.2.2.2.7 Ekspropriasjon eller skjønnssak

Forsikringen omfatter ikke ekspropriasjonssak eller skjønnssak hvor sikrede søker å erverve rettighet over annen eiendom.

5.2.2.2.8 Offentlige forvaltningsvedtak

Forsikringen omfatter ikke tvist som gjelder offentlige forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandlingen unntatt fra dekning.

5.2.2.2.9 Advokatsalær og lignende

Forsikringen omfatter ikke tvist om utgifter til advokatsalær, sakkyndige eller merutgifter pga advokatbytte.

5.2.2.2.10 Separasjon, skilsmisse mm

Forsikringen omfatter ikke tvist som har sammenheng med eller sitt utspring i separasjon, skilsmisse, barnefordeling, samværsrett, farskap, arv, krav om omstøtelse av gave, underholdsbidrag, bodeling, økonomisk fellesskap etablert av samboende og oppløsning av husstandsfellesskap, samt skiftesaker.

5.2.2.2.11 Yrke eller erverv

Forsikringen omfatter ikke tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv, herunder tvist som har sitt utspring i yrkesskade eller yrkessykdom.

5.2.3 Forsikringssum

Den samlede erstatning for hver tvist er begrenset til kr 400 000.

5.2.4 Egenandel

Egenandelen er kr 10 000 med tillegg av 20% av det overskytende pr tvist.

5.2.5 Sikkerhetsforskrifter

Ingen sikkerhetsforskrifter knyttet til denne forsikringen.

5.2.6 Plikter ved skadetilfellet

Vil sikrede søke erstatning under rettshjelpsforsikringen, må Tryg underrettes snarest mulig og senest ett år etter at advokat er engasjert. Underretning skal skje skriftlig. Dersom advokat benyttes under den offentlige forvaltningsbehandlingen, regnes fristen for melding til Tryg fra det tidspunkt hvor den offentlige forvaltningsbehandling er fullt utnyttet eller saken bringes inn for de alminnelige domstoler. Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettshjelp mest mulig, og bærer selv omkostninger forårsaket uten rimelig grunn.

5.2.7 Skadevurdering og erstatningsregler

Tryg kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves dekket under forsikringen. Sikrede skal informere Tryg om hvilke utgifter som er påløpt under eventuell forvaltningsbehandling av klage på offentlig forvaltningsvedtak.

Ved krav om oppgjør har Tryg den samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær. Før endelig oppgjør foretas, kan Tryg kreve dokumentasjon for at egenandelen er betalt.

Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges Den Norske Advokatforening.

Tryg kan for øvrig kreve at sikrede begjærer salæret fastsatt av retten i henhold til Lov om mekling og rettergang i sivile tvister (tvl) av 16. juni 2005 nr 90 §38.

5.3 Kriminalitetsforsikring

5.3.1 Forsikringens omfang

5.3.1.1 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter direkte økonomisk tap, se nedenfor, som sikrede påføres ved at ansatte lønnet direkte av sikrede, eller personer som sitter i boligselskapets styre, beviselig har gjort seg skyldig i en eller flere av følgende straffbare handlinger overfor sikrede:

- dokumentforfalsk, underslag, tyveri, bedrageri og utroskap, jfr Almindelig borgerlig straffelov (Straffeloven) av 22. mai 1902, §§ 179190, 255258, 270271a, 275 og 276,
- forutsatt at vedkommende har handlet i den hensikt å skaffe seg eller andre en uberettiget, direkte økonomisk vinning utover forfremmelse, lønnstillegg, bonus e.l.

Tapet dekkes selv om gjerningsmannen var sinnssyk eller bevisstløs i gjerningsøyeblikket, jfr Straffeloven nr 10 §44.

Med direkte økonomisk tap forstås kronebeløpet/verdien som er fravendt den forsikrede virksomhet ved en handling som er omfattet av forsikringen. Rentetap frem til 2 måneder etter at forholdet er meldt Tryg, inflasjonstap, disponeringstap og lignende tap sikrede lider ved å ikke ha kunnet disponere beløp/verdier, er ikke dekket.

Gjelder tapet gjenstander, fastsettes verditapet og erstatningen på samme måte som for brannskadde ting som gjenanskaffes. Det skal gjøres fradrag for den vinning/fortjeneste sikrede eventuelt har i sammenheng med en begåtte handling.

5.3.2 Forsikringssum

Forsikringssummen er kr 400 000, og angir Trygs samlede utbetalingsplikt for hvert forsikringstilfelle.

5.3.3 Egenandel

Sikredes egenandel for hvert forsikringstilfelle er kr 6 000.

5.3.4 Sikkerhetsforskrifter

Ingen sikkerhetsforskrifter knyttet til denne forsikringen.

5.3.5 Plikter ved skadetilfellet

Er forsikringstilfellet inntruffet, skal den forsikrede virksomhet uten ugrunnet opphold melde fra til Tryg.

Når den forsikrede virksomhet vil gjøre krav gjeldende mot Tryg i henhold til forsikringen, skal den forsikrede virksomhet omkostningsfritt for Tryg

- omgående gi Tryg alle opplysninger av betydning for sakens behandling
- fremlegge nødvendig dokumentasjon av tapet
- omgående melde det forhold forsikringstilfellet omfatter til påtalemyndigheten og fremsette nødvendig påtalebegjæring, samt begjære erstatningskrav overfor den skyldige pådømt i straffesaken. I særskilt tilfelle kan anmeldelse unnlates etter avtale med Tryg
- foreta den nødvendige pågang (inkludert sivil arrest) overfor den skyldige for å få denne til å gjøre opp tapet, inntil Tryg eventuelt har dekket tapet og selv kan foreta den nødvendige pågang. Forsikringen omfatter likevel direkte utlegg i forbindelse med slik pågang. Er forsikringstilfellet inntruffet, skal den forsikrede virksomhet uten ugrunnet opphold melde fra til Tryg.

5.3.6 Skadevurdering og erstatningsregler

Erstatningen utbetales så snart Tryg har hatt rimelig tid til klarlegge forsikringstilfellet og beregne erstatningen.

Utbetaling skal ikke utsettes i påvente av offentlig behandling av en eventuell straffesak mot den skyldige med mindre dette er nødvendig for å fastslå om tapet er omfattet av forsikringen eller for å beregne erstatningen. Er det på et tidligere tidspunkt på det rene at Tryg skal betale i hvert fall en del, utbetales likevel et tilsvarende forskudd.

Det skal gjøres fradrag for beløp den forsikrede virksomhet kan motregne overfor den skyldige.

Foretas det oppgjør under forsikringen, trer Tryg, så lang oppgjøret rekker, inn i den sikredes virksomhets erstatningskrav overfor den skyldige.

Kommer det inn midler fra den skyldige går disse til dekning av Trygs erstatningsutbetaling.

5.4 Styreansvarsforsikring

5.4.1 Forsikringens omfang

5.4.1.1 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter sikredes personlige, rettslige erstatningssvar for formuesskade, som sikrede volder i egenskap av medlem/varamedlem i boligselskapets/sameiets styre.

Forsikringen omfatter således ikke ansvar for personskade eller tingskade, herunder økonomisk tap som følge av slik skade.

5.4.1.2 Hva forsikringen ikke omfatter

5.4.1.2.1 Forurensning mm

Forsikringen omfatter ikke ansvar for formuesskade som følge av forurensning eller deponering av avfall.

5.4.1.2.2 Forsett

Forsikringen omfatter ikke ansvar for formuesskade voldt ved forsett.

5.4.1.2.3 Skattetrekk mm

Forsikringen omfatter ikke ansvar for tap som følge av overtredelse av bestemmelser om skatte og avgiftstrekk og betaling.

5.4.1.2.4 Bøter mm

Forsikringen omfatter ikke ansvar for formuesskade for ærekrenkelse eller oppreisning, herunder etter lov av 13. juni 1969 nr 26 om skadeerstatning §§ 3-5 og 3-6 eller for bøter o.l, herunder "punitive damages" eller "exemplary damages".

5.4.1.2.5 Manglende forsikring

Forsikringen omfatter ikke ansvar for formuesskade som skyldes at sikrede har forsømt å tegne, eventuelt holde i kraft, adekvate forsikringsordninger.

5.4.1.2.6 Uberettiget vinning

Forsikringen omfatter ikke ansvar for erstatningskrav som er begrunnet med at sikrede har skaffet seg eller andre en uberettiget vinning.

5.4.1.2.7 Krav under samme forsikring

Forsikringen omfatter ikke ansvar for erstatningskrav under samme forsikring.

5.4.1.2.8 Næringsvirksomhet

Forsikringen omfatter ikke ansvar knyttet til næringsvirksomhet, eller areal som leies ut eller benyttes til næringsvirksomhet, i boligselskapet.

5.4.1.2.9 Uredelige forhold mm

Forsikringen omfatter ikke ansvar for formuesskade voldt ved utroskap eller annet uredelig forhold.

5.4.2 Forsikringssum

Forsikringssummen er kr 2 000 000. Forsikringssummen utgjør Trygs samlede utbetalingsplikt, inklusive saksomkostninger for alle erstatningskrav for formuesskader som reises mot sikrede i løpet av ett og samme forsikringsår.

5.4.3 Egenandel

Det beregnes ingen egenandel ved skadetilfelle.

5.4.4 Sikkerhetsforskrifter

Ingen sikkerhetsforskrifter knyttet til denne forsikringen.

5.4.5 Plikter ved skadetilfellet

Har sikrede oversittet 1års fristen for å gi melding om forsikringstilfellet til Tryg (jfr FAL §85, 1.ledd), har Tryg rett til regress mot sikrede i de tilfellene hvor Tryg har utbetalt erstatning direkte til skadelidte.

5.4.6 Skadevurdering og erstatningsregler

5.4.6.1 Omkostninger

Tryg betaler de nødvendige omkostninger for avgjørelse av erstatningsspørsmålet, jfr dog punktet om «Forsikringssum». Hvis erstatningskravet og/eller grunnlaget for dette dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken. Er Tryg villig til å forlike saken eller stille forsikringssum til disposisjon, svares det ikke for omkostninger som senere påløper.

Tryg har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

6 Motorvognforsikring

6.1 Hva som er forsikret

6.1.1 Ansvarsforsikring

Ansvarsforsikring i henhold til lov 3. februar 1961 om ansvar for skade som motorvogn gjør (BAL).

6.1.2 Annet erstatningsansvar

Forsikringen er utvidet til å omfatte annet erstatningsansvar som sikrede etter gjeldende rett kan pådra seg for skade voldt av motorvogn, for så vidt ansvaret er en følge av skade på annens person eller ting.

Blir søksmålet reist mot sikrede, og ansvaret etter saksøkerens begrunnelse omfattes av forsikringen, fører Tryg saken og betaler saksomkostningene.

6.1.3 Fører og passasjerulykkesforsikring

Omfatter erstatning for personskade utover trafikkskadeerstatningen etter bestemmelsene i henhold til BAL. Tryg svarer for ulykkeskade som rammer den forsikrede person når denne befinner seg i, på eller ved motorvognen. Er motorvognen den direkte årsak til skaden, svarer Tryg også for ulykkeskade som rammer føreren eller hjelper som er med motorvognen og som utfører arbeidsoppgaver i forbindelse med bruken (håndlanger, billettør, guide, portør eller liknende) når denne befinner seg utenfor motorvognen.

6.2 Forsikringens omfang

Nedenfor angis i første avsnitt hva forsikringen omfatter og i andre avsnitt hva forsikringen ikke omfatter.

6.2.1 Hva forsikringen omfatter

6.2.1.1 Ansvarsforsikring

Forsikringen gjelder for person og tingskader innenfor BALs regler som følge av bruk av den forsikrede motorvognen. Utenfor Norge dekker forsikringen erstatningsansvar etter skadestedets lovgivning for bilansvar. Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet (EØS) dekkes etter norske regler dersom dette gir bedre dekning.

6.2.1.2 Annet erstatningsansvar

Forsikringen omfatter annet erstatningsansvar enn bilansvar etter gjeldende rett.

6.2.1.3 Fører og passasjerulykkesforsikring

Medisinsk invaliditet

Har ulykkeskade medført medisinsk invaliditet betales det invaliditetserstatning. Retten til erstatning inntreffer når ulykkeskade skjer.

Dødsfall

Har ulykkeskaden ført til dødsfall utbetales det dødsfallserstatning. Retten til erstatning inntreffer når ulykkeskaden skjer.

6.2.2 Hva forsikringen ikke omfatter

6.2.2.1 Ansvarsforsikring

Omfatter ikke skade

- som oppstår når motorvognen er rekvirert av offentlig myndighet
- som oppstår ved deltakelse i eller trening til hastighetsløp eller fartsprøver
- som sikrede har voldt forsettlig
- som sikrede har fremkalt ved grov uaktsomhet
- som oppstår når motorvognen blir kjørt av en person som er påvirket av berusende eller bedøvende midler eller sikrede visste eller burde vite det
- som importør, selger eller reparatør er ansvarlig for
- som sikrede pådrar seg for skade på gods som blir ført med motorvognen ut over bestemmelsene i BAL
- når forsikringen ikke er betalt (jfr FAL §52).

Erstatning etter ansvarsforsikringen til forsikringstaker eller den som kan identifiseres med forsikringstaker, bortfaller også.

6.2.2.2 Annet erstatningsansvar

Ansvar som på grunn av tilsagn, avtale eller tjenesteforhold faller utenfor det alminnelige ikke kontraktsmessige erstatningsansvar, er unntatt.

6.2.2.3 Fører og passasjerulykkesforsikring

Omfatter ikke

- passasjerer som er med motorvognen mot betaling
- adgang til å oppnevne begunstiget eller å overdra, pantsette eller på annen måte stille et krav som sikkerhet for gjeld
- psykiske lidelser og adferdsforstyrrelser. Forsikringen gir ikke rett til utbetaling for psykiske lidelser og adferdsforstyrrelser selv om slike kan føres tilbake til en ulykke med den forsikrede motorvogn
- sykdom og andre særlige tilstander. Forsikringen omfatter ikke ulykkeskade som skyldes sykdom, sykkelig tilstand eller anlegg, for eksempel skader som oppstår i forbindelse med epileptisk anfall, bevissthetstap, hjerneslag e.l.

Forsikringen omfatter heller ikke følgende tilstander, selv ulykkeshendelsen er utløsende årsak:

- slagtilfelle
- hjerteinfarkt
- kreft

- smertetilstander i rygg, med mindre smertene har oppstått som følge av røntgenologisk påvisbart brudd i ryggstølen, og bruddet skyldes en ulykkeshendelse
- arr og vansiring. Forsikringen gir ikke rett til utbetaling ved arr og vansiring som gir en invaliditetsgrad på mindre enn 15%.
- slagsmål, forbrytelser og gjengjeldelsesforhold. Forsikringen omfatter ikke ulykkeskade som skyldes at den forsikrede frivillig deltar i slagsmål eller forbrytelse/forseelse og er offer for gjengjeldelsesforhold i forbindelse med egen medvirkning til straffbar handling
- forsett. Er forsikringstilfellet forsettlig fremkalt er Tryg ikke ansvarlig. Tryg er likevel ansvarlig dersom den sikrede på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling. Tryg svarer uansett ikke for selvmord eller forsøk på selvmord som skyldes sinnslidelse. Dersom kravstiller kan sannsynliggjøre at selvmordet skyldes en akutt sinnsforvirring som skyldes en ytre årsak og ikke en sinnslidelse, er Tryg likevel ansvarlig.
- uaktsomhet. Er forsikringstilfellet grovt uaktsomt fremkalt og/eller omfanget av det er økt som følge av grov uaktsomhet, kan Trygs ansvar settes ned eller falle bort. Ved avgjørelsen skal det bl.a. legges svekt på skyldgraden, skadeforløpet og om forsikrede var i selvforskyldt rus, jfr FAL §139.

6.3 Forsikringssum

6.3.1 Ansvarsforsikring

Tryg dekker erstatningsansvar etter BAL

- ubegrenset beløp ved personskade
- inntil kr 10 000 000 ved skade på ting

For erstatningsansvar på annet ansvarsgrunnlag enn BAL, er Trygs erstatningsplikt ved skade på ting unntatt for skade på gods som blir ført med motorvognen samlet kr 20 000 000 for hvert skadetilfelle inkludert eventuelt ansvar etter BAL.

6.3.2 Annet erstatningsansvar

Forsikringssummen er 150G og danner grensen for Trygs ansvar i forsikringstiden selv om krav blir fremsatt av flere skadelidte. Har man pådratt seg ansvar både etter bilansvarsloven og andre erstatningsregler, er Trygs samlede ansvar ved tingskade begrenset til kr 20 000 000.

6.3.3 Fører og passasjerulykkesforsikring

- medisinsk invaliditet. Forsikringssummen er kr 500 000 for hver skadet person. Erstatningen utgjør en prosentvis andel av forsikringssummen tilsvarende den medisinske invaliditetsgraden.
- dødsfall. Forsikringssummen er kr 200 000 så fremt forsikrede da denne døde, hadde ektefelle/registrert partner/samboer i live, eller forsørget barn. I motsatt fall er Trygs erstatningsplikt begrenset til kr 50 000.
- Ved fører og passasjerulykkesforsikring er samlet erstatning ved ett og samme skadetilfelle, uansett hvor mange som blir skadet, begrenset til kr 1 000 000.

6.4 Egenandeler

6.4.1 Ansvarsforsikring

For ansvar etter BAL:

- ingen egenandel

6.4.2 Annet erstatningsansvar

Egenandel kr 2 000.

6.4.3 Fører og passasjerulykkesforsikring

Ingen egenandel.

6.5 Sikkerhetsforskrifter og endring av risiko

Forsikringen er overtatt på betingelse av at de fastsatte sikkerhetsforskrifter til enhver tid overholdes. Har forsikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene, eller påse at de blir overholdt, kan Tryg være helt eller delvis uten ansvar (jfr FAL § 48). Motorvognens fører skal ha de førerkort, kjøresedler, bevis, sertifikater og attester myndighetene krever for den klasse og brukstype motorvognen tilhører.

6.5.1 Ansvarsforsikring

Ved ansvarsforsikring har Tryg tilsvarende regressrett overfor forsikringstakeren, dog begrenset til 5 ganger årsprisen for ansvarsforsikring.

6.6 Forsikredes plikter ved skadetilfelle

Når skade er inntruffet, skal skaden uten ugrunnet opphold meldes og senest innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet. Samtidig skal sikrede gi de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige og som Tryg trenger for å beregne sitt ansvar og utbetale erstatningen.

- Personskade skal umiddelbart meldes til politiet. Andre skader skal meldes politiet dersom Tryg forlanger det.
- Skademelding skal inneholde bedriftens foretaksnummer eller sikredes fødselsnummer (11 siffer)
- Ved tap av utstyr utover motorvognens seriemessige utførelse, må sikrede legge frem dokumentasjon for dette.

- Tryg har ikke plikt til å betale erstatning før nødvendige undersøkelser er avsluttet.
- Når Tryg har betalt erstatning, plikter sikrede på anmodning å overdra de erstattede gjenstander fri for heftelser.

6.7 Skadevurderinger og erstatningsregler

6.7.1 Ansvarsforsikring

Person og tingskader erstattes iht BAL.

6.7.2 Fører og passasjerulykkesforsikring

6.7.2.1 Fellesregler

- lege og spesialisterklæringer. Den forsikrede og Tryg har rett til å innhente lege og spesialisterklæringer som har betydning for fastsettelsen av grunnlaget for erstatningsberegningen. Dersom Tryg finner det nødvendig å innhente legeerklæring fra ny sakkyndig, skal dette begrunnes skriftlig. Dersom den forsikrede befinner seg utenfor Norge kan Tryg kreve at forsikrede fremstiller seg for lege i Norge for vurdering av om vilkårene for erstatning foreligger. Legens honorar betales av Tryg.
- samvirkende årsaker. Erstatningen reduseres forholdsmessig dersom andre forhold, sammen med ulykkesskaden, har medvirket til medisinsk invaliditet eller at den forsikrede dør.

6.7.2.2 Når erstatningen utbetales og hvordan den beregnes

- medisinsk invaliditet

Invaliditetserstatningen kommer til utbetaling når forsikringstilfellet har inntruffet, Tryg har mottatt kravet med nødvendig dokumentasjon og har hatt rimelig tid til å kartlegge ansvarsforholdet og beregne sitt endelige ansvar.

Erstatningen fastsettes på grunnlag av forsikringssummen og den invaliditetsgraden som ulykkesskaden representerer. Dersom et ulykkestilfelle fører til flere skader på samme person, fastsettes invaliditetsgraden ut ifra en samlet vurdering. Dersom ulykkesskaden øker en tidligere funksjonsnedsettelse, gjøres fradrag i medisinsk invaliditet tilsvarende tidligere funksjonsnedsettelse. Når andre forhold medvirker til at den medisinske invaliditetsgraden blir høyere enn det skaden alene tilsier, ytes forholdsmessig erstatning. Se også ovenfor samvirkende årsaker.

- Dødsfall

Dødsfallserstatningen kommer til utbetaling når dødsfallet er inntruffet, Tryg har mottatt kravet med nødvendig dokumentasjon og har hatt rimelig tid til å kartlegge ansvarsforholdet og beregne sitt endelige ansvar.

Medfører ulykkesskade at forsikrede dør innen to år etter skadedato, betales dødsfallserstatning. Eventuell invaliditetserstatning som måtte bære forskuddsutbetalt for samme skade, kommer til fradrag.

Dør den forsikrede av annen årsak innen to år etter at ulykkesskaden inntraff, betales hverken dødsfalls eller invaliditetserstatning.

Dør den forsikrede senere enn to år etter at ulykkesskaden inntraff, betales ikke dødsfallserstatning, men invaliditetserstatning etter den samme invaliditetsgrad som ulykkesskaden ville ha medført.

6.7.2.3 Hvem utbetalingen går til

- medisinsk invaliditet

Forsikringsutbetalingen tilfaller den forsikrede.

- dødsfall

Utbetalingen av forsikringssummen følger bestemmelsene i FAL kap 15: Hovedregler Forsikringsutbetaling tilfaller forsikringstaker.

Er forsikringstaker og forsikrede samme person, tilfaller forsikringsutbetalingen avdødes ektefelle/registrerte partner. Har ikke avdøde slik, eller de ikke lenger er i live, tilfaller utbetalingen avdødes arvinger etter lov eller testament i henhold til arvelovens bestemmelser.

En person anses ikke som ektefelle/registrert partner etter avsnittet ovenfor når det på dødsfallstidspunktet er avsagt dom for eller gitt bevilling til separasjon eller skilsmisse. Dette gjelder selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig.

Dersom samboer er oppnevnt som begunstiget uten å være navngitt skal med slik samboer forstås

- Person som avdøde på dødsfallstidspunktet levde sammen med i ekteskapslignende forhold hvis det av Folkeregisteret fremgår at de to har hatt samme bolig de to siste årene, eller
- Person som hadde felles barn og bolig med forsikrede.

En person regnes likevel ikke som samboer etter dette avsnitt dersom det på dødsfallstidspunktet forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap kunne inngås, eller at det er åpenbart at et faktisk samlivsbrudd har funnet sted på et tidligere tidspunkt.

7 Personforsikring

7.1 Yrkesskade

Når forsikringstaker kortvarig og tilfeldig er å betrakte som arbeidsgiver etter Lov om yrkesskadeforsikring §2a, hefter Tryg overfor skadelidte, som etter lovens §2b er å betrakte som arbeidstaker. Denne bestemmelsen gjelder også for boligselskapets styremedlemmer i den utstrekning disse er omfattet av loven. Boligselskapet plikter likevel å tegne særskilt forsikring for alle arbeidstakere som ikke er ansatt tilfeldig og kortvarig.

7.2 Ulykke

7.2.1 Forsikringens omfang

7.2.1.1 Dugnad

Tryg svarer for ulykkesskade

- Som under utførelse av dugnadsarbeide for boligselskapet, rammer den forsikrede og
- Som rammer styremedlemmer under styremøte og på dirkete vei til/fra styremøte under arbeid i styrets regi på forsikringsstedet.

Med ulykkesskade forstås skade på legemet forårsaket ved en plutselig ytre begivenhet ulykkestilfelle som inntreffer i forsikringstiden. Skade på sinnet, eks sjokk, regnes ikke som ulykkesskade, med mindre det samtidig er oppstått en legemsskade som medfører livsvarig og erstatningsmessig invaliditet.

7.2.1.2 Barneulykke

Tryg svarer for ulykkesskade inntruffet under bruk av forsikringstakers fastmonterte lekeapparater (eks lekehus, klatrestativ, huske, sklie o.l.) og/eller ballbinge, og som rammer barn/barnebarn/fosterbarn av beboer tilhørende forsikret boligselskap til det året vedkommende har fylt 12 år. Med ulykkesskade forstås skade på legemet forårsaket ved en plutselig ytre begivenhet ulykkestilfelle som inntreffer i forsikringstiden. Skade på sinnet, eks sjokk, regnes ikke som medfører livsvarig og erstatningsmessig invaliditet.

7.2.2 Hva forsikringen ikke omfatter

7.2.2.1 Dugnad

Har den forsikrede forsettlig fremkalt forsikringstilfellet, er Tryg ikke ansvarlig. Tryg er likevel ansvarlig hvis den forsikrede på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sine handlinger.

Uaktsom fremkalling av forsikringstilfellet.

Har den forsikrede grovt uaktsomt fremkalt forsikringstilfellet eller økt skaden omfang, kan Trygs ansvar settes ned eller falle bort. Det samme gjelder dersom den forsikrede grovt uaktsomt har fremkalt forsikringstilfellet gjennom overtredelse av en sikkerhetsforskrift. Ved avgjørelsen skal det legges vekt på skyldgraden, skadeforløpet om forsikrede var i selvforskyldt rus, hvilken virkning nedsettelse eller bortfall av ansvaret vil få for den som har krav på forsikringen eller for andre personer som er økonomisk avhengig av han eller henne og forholdene ellers. I andre tilfeller enn som nevnt i første ledd, kan Tryg ikke påberope seg at den forsikrede uaktsomt har fremkalt forsikringstilfellet.

Tryg kan ikke påberope seg reglene i første ledd dersom den forsikrede på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling.

7.3 Forsikringssum

7.3.1 Dugnad

Forsikringssummen inntil fylte 75 år:

- kr 400 000 ved død
- kr 1 000 000 ved 100% medisinsk invaliditet

Ved delvis invaliditet utbetales tilsvarende mindre del av beløpet. Behandlingsutgifter er dekket med 5% av forsikringssummen for medisinsk invaliditet.

Forsikringssummen etter fylte 75 år:

- kr 200 000 ved død
- kr 1 000 000 ved 100% medisinsk invaliditet

Ved delvis invaliditet betales tilsvarende mindre del av beløpet. Behandlingsutgifter er dekket med 5% av forsikringssummen for medisinsk invaliditet.

7.3.2 Barneulykke

- kr 100 000 ved død
- kr 1 000 000 ved 100% medisinsk invaliditet

Behandlingsutgifter er dekket med 5% av forsikringssummen for medisinsk invaliditet.

7.4 Sikkerhetsforskrifter og endring av risiko

Når et skadetilfelle er inntruffet, skal den forsikrede snarest søke lege, underkaste seg nødvendig behandling og følge legens forskrifter.

7.5 Skadevurdering og erstatningsregler

For skadeoppgjør gjelder samme regler som angitt under bestemmelsene for førerulykkesforsikring.

8 Skadedyrforsikring

8.1 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder for

- Den som er nevnt som forsikringstaker i Trygs forsikringsbevis,
- Andre enn forsikringstaker, dersom disse er navngitt i forsikringsbeviset. FAL §71 er fraveket.

8.2 Når forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder kun for skade som både inntreffer og meldes Tryg i den tiden forsikringen av boligbygningen i Tryg har dekning for skadedyr.

8.2.1. Inspeksjon av bygninger

Tryg kan når som helst i avtaleperioden inspisere de bygninger som inngår i forsikringen. Dersom det oppdages angrep av skadedyr, skal Tryg melde dette til beboer/boligselskap og sanering skal planlegges. Dersom det oppdages angrep av husbukk eller stripet borebille som må ha startet før forsikringen trådte i kraft gjelder de begrensninger som er nevnt i punkt 8.5.2.1.

8.3 Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder for boligbygning i Norge.

8.4 Hva som er forsikret

- Avtalen gjelder boligselskaper
- Forsikringen gjelder for de bygninger som er angitt i forsikringsbeviset og som er fullverdiforsikret
- Andre frittliggende bygninger på eiendommen er ikke forsikret.

8.5 Forsikringens omfang

8.5.1 Hva forsikringen omfatter

8.5.1.1 Dekning mot treskadeinsekter

- Forsikringen omfatter bekjempelse av aktivt angrep av husbukk, stripet borebille, stokkmaur, praktbille, parkettbille og splintvedbille i den forsikrede bygning.
- Forsikringen dekker kostnad til nødvendig utbedring av bygningsskader forårsaket av treskadeinsektsangrep som inngår i forsikringen. Med nødvendig utbedring menes utelukkende utbedring av skader som har vesentlig betydning for bygningsdelens funksjon.

8.5.1.2 Dekning mot andre skadedyr

- Forsikringen omfatter bekjempelse av følgende skadedyr i boligarealer og bygninger:

Kakkerlakker, klannere, pelsbiller, teppebiller, melbiller, melmøll, tørrfruktmøll, kakaomøll, tyvbiller, messingbille, brødbille, tobakksbille, veggedyr, sølvkre, klesmøll, pelsmøll, maur, lopper, støvlus, fuglemidd, veps, bier, hussuriss, brunmidd, saksedyr, dessuten skolopendere, tusenbein, skruketroll, rotter og mus.

- Forsikringen gjelder bare for bekjempelse i bygninger. Avtalen dekker også loft, kjellere og fellesarealer i bygninger, samt garasjebygg og andre servicebygninger som omfattes av forsikringsbeviset. Avtalen dekker også innbo og løsøre som eies av boligselskapet, og som kan behandles på skadestedet.

8.5.1.3 Dekning mot fugl og flaggermus

Forsikringen gjelder også mot fugl og flaggermus som har tilhold inne i bygning, og som da regnes som skadedyr.

Dekningen innebærer:

- fjerning av levende fugl og flaggermus, dersom disse er plagsomme eller innebærer helserisiko, og dette er praktisk mulig og tillates av gjeldende lovverk i forhold til art og situasjon
- fjerning av død fugl/flaggermus og dens avføring innendørs dersom disse forårsaker smitterisiko eller skadedyrproblemer for beboerne.
- Sikring og tetting av de åpninger som fuglen/flaggermusen benyttet, slik at ikke problemet skal oppstå igjen på samme sted.

Fugl/flaggermus dekkes ikke av forsikringen i den grad

- de har tilhold på utvendige konstruksjoner (for eksempel tak, balkonger, verandaer, utspringende bjelker, under takskjegg ol.)
- de har tilhold under takstein, takplater eller bak veggfasader uten at de kommer videre inn i byggets konstruksjon
- de kommer inn i bygningen gjennom åpninger som ikke kan eller skal tettes eller er bygd for å være åpne.

Forsikringen gjelder bare for bekjempelse i bygninger. Avtalen dekker også loft, kjellere og fellesarealer i bygninger, samt garasjebygg og andre servicebygninger som omfattes av forsikringsbeviset.

Avtalen dekker også innbo og løsøre som eies av boligselskapet, og som kan behandles på skadestedet.

8.5.1.4 For alle grupper skadedyr gjelder

- Med bekjempelse menes fagmessige tiltak for å drepe skadedyr/fjerne fugl/flaggermus som har tilhold i bygningen
- Med skadetilfelle menes skadedyrangrep i frittstående bygning som er forårsaket av en eller flere skadedyr som omfattes av forsikringen.
- Ved mistanke om skadedyrangrep plikter Tryg å foreta inspeksjon kostnadsfritt etter anmodning fra forsikringstaker.

Tryg har rett til å utføre inspeksjon på eget initiativ. Dersom skadedyrangrep oppdages, har Tryg rett til å bekjempe dette på eget initiativ. Huseier skal varsles om dette.

8.5.2 Hva forsikringen ikke omfatter

8.5.2.1 Dekning mot treskadeinsekter

- Forsikringen dekker ikke under noen omstendighet utbedring av råteskadet trevirke. Innbo dekkes heller ikke.
- Forsikringen dekker ikke kostnader til påvisning av insektangrep eller bygningsskade.
- Dersom det viser seg at en del av skaden er inntruffet før forsikringen ble tegnet, dekker forsikringen utelukkende bekjempelse, og ikke noen kostnader til avdekking eller andre tilkomstarbeider som er nødvendig for bekjempelsen, ei heller kostnader til bygningsteknisk utbedring for noen del av skaden.
- Forsikringen dekker ikke den del av skaden som har utviklet seg etter at forsikringen opphørte selv om skaden startet sin utvikling i forsikringstiden.

8.5.2.2 dekning mot andre skadedyr/fugl/flaggermus

- Forsikringen omfatter ikke skader på bygning eller innbo som følge av skadedyrangrepet.
- Bekjempelsen vil foretas uten avdekking eller tilkomstarbeider, dvs uten at tak, gulv, vegger åpnes. Dersom bekjempelsen er umulig å foreta uten nevnte avdekking, vil forsikringen dekke kostander til avdekking og istandsetting. Tryg avgjør om avdekking er nødvendig for bekjempelsen.
- Forsikringen for skadedyr gjelder ikke i næringslokaler hvor skadedyrene kan ha sin årsak i næringsvirksomhet eller er vanlig i denne typen næringsvirksomhet. Forsikringen gjelder uansett ikke lokaler der det oppbevares næringsmidler eller fôr, drives overnatting o.l. i yrkes eller ervervsmessig sammenheng.

8.5.2.3 For alle grupper skadedyr/fugl/flaggermus gjelder

- Forsikringen gjelder ikke fjerning av døde skadedyr eller deres etterlatenskaper, herunder skadedyr døde etter bekjempelse, bortsett fra det som kommer frem i punkt 8.5.1.3.
- Forsikringen dekker ikke bekjempelse av angrep av skadedyr/fugl/flaggermus i løsøre, varepartier, på levende panter eller i utendørs anlegg, som parker, plener, idrettsanlegg, veksthus, lekeapparater.
- Forsikringen dekker ikke følgeskader eller indirekte tap, som tapte leieinntekter, skader på person eller løsøre, svekket evne til å oppfylle forpliktelser, markedsmessige reaksjoner o.l.
- Forsikringen dekker ikke utgifter til vedlikehold, utbedringer, sikring mot skadedyr eller andre tiltak som er nødvendig for å hindre nye eller begrense eksisterende angrep av skadedyr.
- Skader av estetisk karakter dekkes ikke.

8.6 Forsikringssummer

- Forsikringen dekker bekjempelses og utbedringskostnader med inntil kr 2 000 000 for hvert skadetilfelle som gjelder treskadeinsekter
- Forsikringen dekker kostnader bekjempelse med inntil kr 1 000 000 for hvert skadetilfelle som gjelder andre skadedyr.

Erstatningen er i begge tilfeller og under enhver omstendighet begrenset til bygningens forsikringssum.

8.7 Egenandel

Egenandelen er kr 6 000 ved utbedring av erstatningsmessig bygningsskade. For øvrig er det ingen egenandel.

8.8 Sikkerhetsforskrift

Tryg har rett til å inspisere bygninger ved tegning av forsikring.

8.9 Forsikringstakers/sikredes plikter

- Forsikringstaker skal underrette Tryg uten ugrunnet opphold når et skadedyrangrep oppdages. Dersom sen melding til Tryg har medført at skadedyrangrepet er vesentlig forverret, vil forsikringstaker kunne belastes de økte kostnader forverrelsen av angrepet har medført.

- Forsikringstaker/sikrede skal legge forholdene til rette slik at Tryg kan inspisere og bekjempe angrep og utbedre skader i forsikrede bygninger på en effektiv måte. Bygningen skal være tilgjengelig i ordinær arbeidstid.
- Forsikringstaker/sikrede skal for egen regning og risiko sørge for å fjerne løsøre, dersom dette er nødvendig for å kunne utføre inspeksjon, bekjempelse eller utbedring av skade.
- Forsikringstaker må påvise den bygningsmessige skade.
- Tiltak for å avhjelpe angrepet eller skaden skal ikke foretas uten Tryg samtykke.
- Forsikringstaker plikter å etterkomme Tryg sine instruksjoner i forbindelse med inspeksjon, bekjempelse og utbedring av skader. Dersom bekjempelse av et angrep vanskeliggjøres av forhold som påhviler forsikringstaker, vil forsikringstaker kunne belastes de økte kostnader dette har medført, evt vil Tryg kunne frasi seg ansvar for bekjempelsen av dette skadedyrangrepet.
- Forsikringstaker skal ved reparasjon eller andre arbeider ikke benytte materialer som er, eller som kan være grunn til å tro er angrepet av treskadeinsekter.
- Dersom forsikringstaker ikke etterkommer Tryg instruksjoner til forebyggende tiltak for å hindre eller begrense adkomstmuligheter for skadedyr eller deres spredningsmuligheter, kan dette begrense Tryg's ansvar for nye skadedyrangrep eller økt omfang av eksisterende angrep.
- Dersom risiko for angrep av treskadeinsekter økes eller eksisterende skader forverres gjennom manglende vedlikehold eller andre forhold som påhviler forsikringstaker, kan Tryg redusere sitt forsikringsansvar eller si opp forsikringen.
- Dersom mulighetene for inspeksjon, bekjempelse eller utbedring blir vesentlig vanskeliggjort som følge av påbygning eller annen bygningsmessig endring, har Tryg rett til å nekte tegning, endre premien på forsikringen eller si opp forsikringen, jfr FAL §46.

8.10 Skadeoppgjør ved bygningsmessig skade

- Bygningsmessig skade skal meldes til Tryg uten ugrunnet opphold. Sikrede mister retten til erstatning dersom kravet ikke er meldt til selskapet innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet, jfr FAL §85.
- Skaden settes til kostnadene ved reparasjon av skadet bygning til samme, eller i det vesentlige samme stand som før skaden inntraff, beregnet etter kostandene på skadedagen.
- Dersom utbedring av en bygningsmessig skade som Tryg svarer for, medfører en standardheving eller verdiøkning, skal dette gå til fradrag i erstatningen.
- I stedet for kontantoppgjør kan Tryg velge å forestå utbedring av skaden, dersom selskapet finner det hensiktsmessig.
- Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier avgjøres ved skjønn hvis sikrede eller Tryg krever det. Skjønnen kan ikke med bindende virkning for partene ta stilling til skadeårsak og andre faktiske forhold som er avgjørende for selskapets ansvar.

Nyheter og endringer på bedriftens forsikringsavtale

Trenger du hjelp? Gå til tryg.no eller ring oss på 915 04040

Det handler om å være trygg

OLAHAUGEN BORETTSLAG
LAGNR.616, BOB
C/O FAKTURAMOTTAK PB 5072
8608 MO I RANA

Utstedt dato: 11.12.2017
Gjelder fra: 01.01.2018
Gjelder til: 01.01.2019

Her finner dere informasjon om de viktigste endringene som har skjedd siden forrige fornyelse av bedriftens forsikringsavtale. Dere vil både kunne lese om generelle endringer som gjelder bedriftens avtale, samt endringer av priser og vilkår på de forsikringene der har hos oss.

Generelle prisendringer

Prisendring

Prisen på en eller flere av forsikringene er endret som følge av en økning i våre totale skadeutbetalinger. Endringene

varierer etter bransje, type forsikring og hvilke dekninger som er valgt.

Generelle endringer

Indeks 01.01.2018

Bygninger ■ prosent
Maskiner og løsøre ■ prosent

Naturskadepremie 01.01.2018

Premiesatsen for naturskade er fastsatt til ■ promille.